

NARODOWY
BANK POLSKI

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski w 2022 r.

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski w 2022 r.

Wydał:
Narodowy Bank Polski
Departament Edukacji i Wydawnictw
00-919 Warszawa
ul. Świętokrzyska 11/21
nbp.pl

© Copyright Narodowy Bank Polski 2024

Spis treści

Synteza	5
Rozdział 1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na sektory	9
1.1. Narodowy Bank Polski	12
1.2. Monetarne instytucje finansowe (sektor bankowy)	13
1.3. Sektor rządowy i samorządowy	14
1.4. Pozostałe sektory	15
Rozdział 2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na aktywa i pasywa zagraniczne	19
2.1. Aktywa zagraniczne	20
2.2. Pasywa zagraniczne	27
Rozdział 3. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej	35
3.1. Struktura walutowa aktywów zagranicznych	36
3.2. Struktura walutowa pasywów zagranicznych	37
Rozdział 4. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna a zadłużenie zagraniczne	39
Rozdział 5. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski na tle wybranych krajów	43
5.1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	44
5.2. Aktywa zagraniczne	45
5.3. Pasywa zagraniczne	46
Rozdział 6. Aneks statystyczny	49
Rozdział 7. Słownik pojęć stosowanych w opracowaniu	73
Spis tabel	79
Spis wykresów	80

Synteza

Synteza

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna jest zestawieniem statystycznym, które przedstawia stany zagranicznych aktywów i pasywów finansowych podmiotów krajowych na koniec danego okresu. Różnica pomiędzy wielkością aktywów i pasywów zagranicznych stanowi międzynarodową pozycję inwestycyjną netto, która informuje, czy dany kraj jest wierzycielem, czy też dłużnikiem netto w stosunku do zagranicy.

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski za 2022 r. została przygotowana na podstawie danych przekazanych Narodowemu Bankowi Polskiemu przez rezydentów uczestniczących w obrotach z zagranicą. Do opracowania międzynarodowej pozycji inwestycyjnej Polski za 2022 r. zostały wykorzystane dane dostępne na dzień 9 września 2023 r.

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto Polski na koniec 2022 r., podobnie jak w latach ubiegłych, była ujemna i wyniosła 1 024 mld zł, co oznacza, że Polska jest dłużnikiem netto w stosunku do zagranicy. W porównaniu z 2021 r. ujemna międzynarodowa pozycja inwestycyjna poprawiła się o 22 mld zł, tj. o 2,1%. Na poprawę jej poziomu wpłynęły dodatnie różnice kursowe¹ i inne zmiany² (77 mld zł), które zrekompensowały ujemne saldo transakcji bilansu płatniczego (55 mld zł).

Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB na koniec 2022 r. wyniosła -33,3% i w stosunku do 2021 r. wskaźnik ten poprawił się o 6,5 pkt proc. Na jego poprawę wpłynęły wzrost PKB w cenach bieżących o 17,0% w porównaniu z 2021 r. oraz poprawa ujemnej międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto o 2,1%. Relacja ta jest jednym ze wskaźników stosowanych przez Komisję Europejską do monitorowania zakłóceń równowagi makroekonomicznej (The Macroeconomic Imbalance Procedure, tzw. Scoreboard). Próg orientacyjny dla tej relacji Komisja Europejska ustaliła na poziomie -35,0% PKB. W 2022 r. Polska po raz pierwszy nie przekroczyła ww. progu. Poprawa wskaźnika obserwowana jest dla danych po 2014 r., w którym wskaźnik MPI/PKB osiągnął swoje historyczne minimum -68,3%. Mimo że Polska w poprzednich latach przekraczała ten próg, KE nie oceniała tego negatywnie z uwagi na korzystną strukturę międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto – istotną część pasywów zagranicznych stanowią inwestycje bezpośrednie (w 2022 r. 51,1%). Pozytywnie należy również ocenić systematycznie zmniejszające się zadłużenie zagraniczne netto Polski, którego relacja do PKB na koniec 2022 r. wyniosła jedynie 6,8%. W grupie wybranych krajów o podobnej zamożności³ międzynarodowa pozycja inwestycyjna była, z wyjątkiem Włoch, również ujemna, a jej relacja do PKB wahała się od 0,6% w Słowenii, 20,1% w Czechach, 40,8% w Rumunii, do 84,0% w Portugalii. Średnia wartość tej relacji dla analizowanej grupy krajów na koniec 2022 r. wyniosła 34,3%.

Stan polskich aktywów zagranicznych na koniec 2022 r. wyniósł 1 735 mld zł, co stanowiło 56,4% PKB. W porównaniu z 2021 r. wartość polskich inwestycji za granicą zwiększyła się

¹ W 2022 r. waluta krajowa osłabiła się w stosunku do dolara amerykańskiego o 8,4% (tj. z 4,0600 PLN za 1 USD na koniec 2021 r. do 4,4018 PLN za 1 USD na koniec 2022 r.), a w stosunku do euro o 2,0% (tj. z 4,5994 PLN za 1 EUR do 4,6899 PLN za 1 EUR).

² Inne zmiany obejmują m.in.: różnice z wyceny, reklasyfikacje i storna.

³ W momencie sporządzania opisu nie było zrewidowanych danych o międzynarodowej pozycji inwestycyjnej dla grupy wybranych krajów. Dostępne były jedynie ich pierwsze wersje, opublikowane w czerwcu 2022 r. W przypadku Polski są prezentowane zrewidowane dane.

o 186 mld zł, tj. o 12,0%. Największy udział w aktywach zagranicznych mają oficjalne aktywa rezerwowe banku centralnego. Należności z tego tytułu na koniec 2022 r. wyniosły 734 mld zł, co stanowiło 42,3% całości aktywów zagranicznych. Wartość aktywów rezerwowych na koniec 2022 r. była wyższa o 60 mld zł, tj. o 8,8%, niż na koniec 2021 r. Na ich wzrost wpłynęło saldo transakcji bilansu płatniczego w kwocie 61 mld zł oraz ujemne różnice kursowe i inne zmiany w wysokości 2 mld zł. W pozostałych kategoriach bilansu płatniczego, z wyłączeniem inwestycji portfelowych, odnotowano również wzrost aktywów. Inwestycje bezpośrednie i pozostałe inwestycje wzrosły odpowiednio o 38 mld zł, tj. o 11,6%, i o 91 mld zł, tj. o 27,1%. Inwestycje portfelowe spadły o 3 mld zł, tj. o 1,7%.

Zobowiązania w stosunku do zagranicy na koniec 2022 r. wyniosły 2 759 mld zł, co stanowiło 89,6% PKB. W porównaniu z 2021 r. zagraniczne inwestycje w Polsce zwiększyły się o 164 mld zł, tj. o 6,3%. Dominującą pozycją w pasywach zagranicznych były inwestycje bezpośrednie, których udział na koniec 2022 r. wyniósł 51,1%. Wartość zagranicznych inwestycji bezpośrednich ukształtowała się na poziomie 1 411 mld zł i zwiększyła się o 93 mld zł, tj. o 7,1%. O ich wzroście w głównej mierze zdecydował napływ kapitału w wysokości 162 mld zł, w tym reinwestycje zysków (75 mld zł), napływ kapitału w postaci udziałów (29 mld zł) oraz napływ kapitału w postaci instrumentów dłużnych (57 mld zł). Różnice kursowe i inne zmiany oddziaływały w przeciwnym kierunku, zmniejszając je o 69 mld zł. Ważną częścią polskich pasywów zagranicznych były inwestycje portfelowe. Stan zobowiązań z tego tytułu w 2022 r. wyniósł 507 mld zł, stanowiły one 18,4% pasywów zagranicznych i zmniejszyły się o 29 mld zł, tj. o 5,3%. Na spadek wartości tych inwestycji wpłynęły głównie ujemne inne zmiany w wysokości 56 mld zł. Dodatkowo saldo transakcji bilansu płatniczego oddziaływało w przeciwnym kierunku, zwiększając je o 27 mld zł. W 2022 r. zobowiązania z tytułu pozostałych inwestycji zwiększyły się o 82 mld zł, tj. o 11,8%, i wyniosły 774 mld zł, co stanowiło 28,1% całości pasywów zagranicznych. Na wzrost tej kategorii istotnie wpłynęły dodatnie saldo transakcji bilansu płatniczego w wysokości 77 mld zł oraz dodatnie różnice kursowe i inne zmiany w wysokości 5 mld zł.

Analizując pasywa zagraniczne z punktu widzenia ich stabilności, należy odnotować dominujący udział zagranicznych inwestycji bezpośrednich oraz długoterminowych instrumentów dłużnych, który na koniec 2022 r. wyniósł 79,8% pasywów zagranicznych. Tak wysoki udział stabilnego kapitału ogranicza potencjalny negatywny wpływ zaburzeń, które mogą towarzyszyć operacjom związanym z kapitałem krótkoterminowym.

Z punktu widzenia oceny międzynarodowej pozycji inwestycyjnej ważna jest jej struktura walutowa. W aktywach zagranicznych na koniec 2022 r. największy udział miały waluty obce (84,3%), w tym euro (34,4%) i dolar amerykański (27,0%). W pasywach zagranicznych dominowały polski złoty (59,1%), co świadczy o zaufaniu zagranicznych inwestorów do polskiej gospodarki, oraz euro (32,7%). Struktura walutowa aktywów zagranicznych, podobnie jak pasywów, w ostatnich latach jest stabilna i nie podlega istotnym zmianom.

Największe należności zagraniczne polskich podmiotów (z wyłączeniem aktywów rezerwowych NBP) koncentrują się w krajach Unii Europejskiej, ich udział stanowił 70,0% tych należności. Podobnie sytuacja przedstawia się po stronie pasywów. Zobowiązania zagraniczne polskich podmiotów (z wyłączeniem inwestycji portfelowych) wobec krajów UE w 2022 r. stanowiły 79,8% ogółu tych zobowiązań. Tak silna koncentracja należności i zobowiązań zagranicznych wobec krajów UE świadczy o silnym powiązaniu polskiej gospodarki z gospodarkami krajów Unii Europejskiej.

Rozdział 1

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na sektory

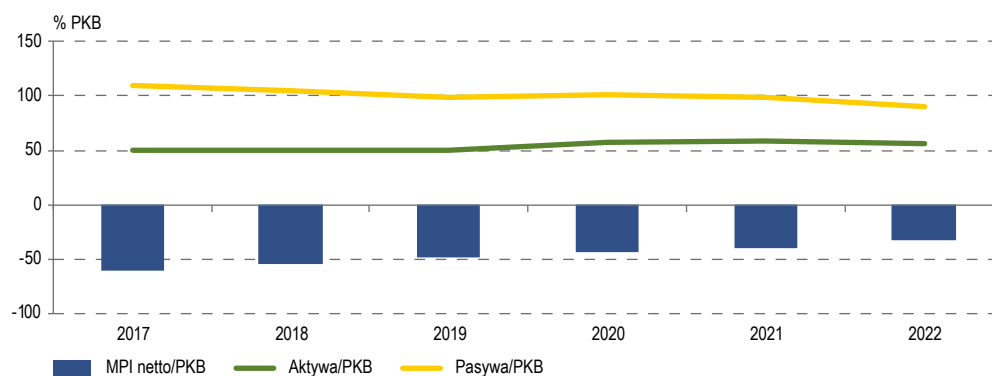
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na sektory

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto na koniec 2022 r. była ujemna i wyniosła 1 024 mld zł. W porównaniu z 2021 r. poprawiła się o 22 mld zł, tj. o 2,1%. Na jej poziom w 2022 r. wpłynęły:

- różnice kursowe i inne zmiany⁴, które poprawiły ujemną wartość o 77 mld zł;
- transakcje bilansu płatniczego, które pogłębiły ujemną wartość pozycji inwestycyjnej o 55 mld zł.

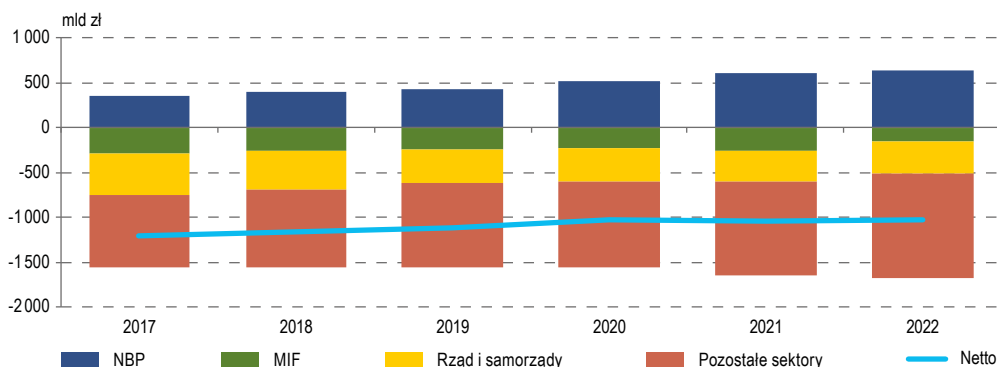
Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB na koniec 2022 r. wyniosła -33,3%; w 2021 r. wskaźnik ten wyniósł -39,8%. Od 2017 r. odnotowujemy systematyczną poprawę tego wskaźnika.

Wykres 1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (MPI) w relacji do PKB

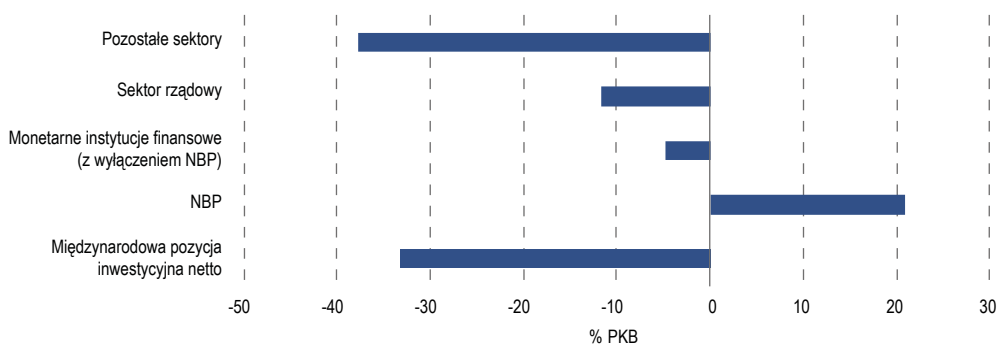
Jednym ze standardowych podziałów międzynarodowej pozycji inwestycyjnej jest jej analiza z perspektywy podziału na sektory.

⁴ Inne zmiany obejmują m.in.: różnice kursowe, zmiany z wyceny, reklasyfikacje i storna.

Wykres 2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w podziale na sektory

W okresie ostatnich 6 lat widać tendencję do zmniejszania się ujemnej międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto. Wpływ na to ma systematyczny wzrost dodatniego salda międzynarodowej pozycji inwestycyjnej NBP (wzrost oficjalnych aktywów rezerwowych). Ujemne saldo międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto sektora bankowego zmniejsza się, głównie z powodu wzrostu aktywów tego sektora. W przypadku sektora rządowego i samorządowego zaobserwowano systematyczne zmniejszanie się ujemnej międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto. Odwrotną tendencję zaobserwowano w przypadku pozostałych sektorów, które wykazują coraz głębsze ujemne saldo międzynarodowej pozycji inwestycyjnej.

Analizując wskaźnik międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB w podziale na sektory, można zauważyć, że pozostałe sektory wykazują największą ujemną pozycję. Pozostałe ujemne pozycje mają sektor rządowy i samorządowy oraz sektor bankowy. Dodatni wskaźnik wykazuje jedynie NBP.

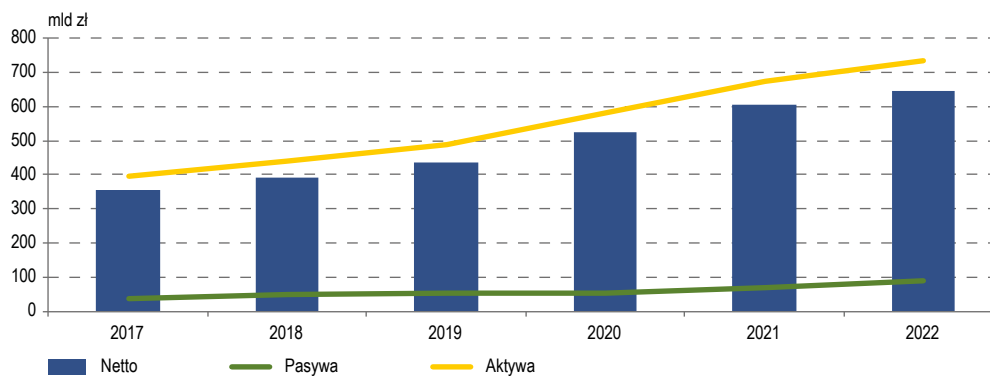
Wykres 3. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w 2022 r. w podziale na sektory w relacji do PKB

1.1. Narodowy Bank Polski

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto NBP na koniec 2022 r. była dodatnia i wyniosła 646 mld zł. W porównaniu ze stanem na koniec 2021 r. odnotowano jej poprawę o 41 mld zł, tj. o 6,8%.

Głównym składnikiem aktywów zagranicznych NBP były oficjalne aktywa rezerwowe. Na koniec 2022 r. stan oficjalnych aktywów rezerwowych wyniósł 734 mld zł i w porównaniu ze stanem na koniec 2021 r. zwiększył się o 60 mld zł, tj. o 8,8%. Na wzrost oficjalnych aktywów rezerwowych wpłynęło dodatnie saldo transakcji w wysokości 61 mld zł. Różnice kursowe i inne zmiany były ujemne i wyniosły 2 mld zł. Saldo transakcji wynikało głównie z transakcji zrealizowanych na zlecenie klientów NBP (przede wszystkim zasilenia rachunku Komisji Europejskiej w NBP, operacji sprzedaży przez polski rząd praw do emisji CO₂ i operacji Ministerstwa Finansów związanych z obsługą długu zagranicznego), a także napływu kapitału na rachunek Ministerstwa Finansów z tytułu emisji obligacji Skarbu Państwa i otrzymanych kredytów z organizacji międzynarodowych oraz transakcji własnych NBP dotyczących krótkoterminowych operacji *reverse repo* (zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem odsprzedaży). Wzrostowi oficjalnych aktywów rezerwowych z tytułu krótkoterminowych transakcji *reverse repo* towarzyszyły wyższe zobowiązania zagraniczne NBP z tytułu transakcji *repo*. Przeprowadzane transakcje *reverse repo* i *repo* służą bieżącemu zarządzaniu płynnością aktywów rezerwowych oraz zwiększeniu ich dochodowości.

Wykres 4. Narodowy Bank Polski

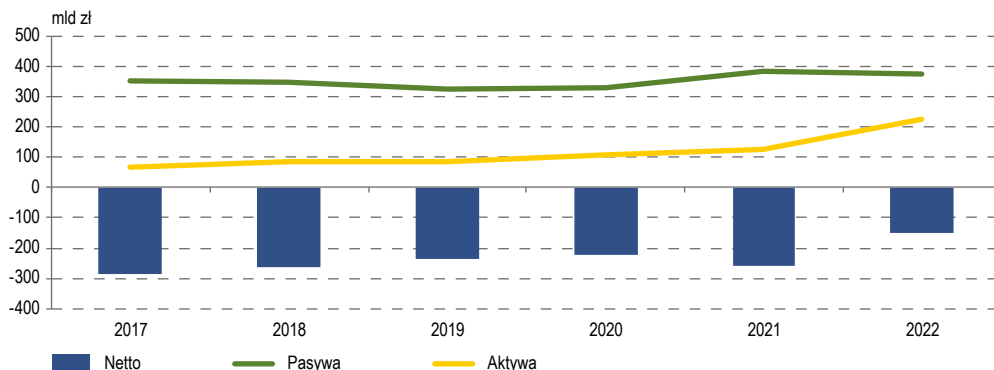
Na pasywa zagraniczne w wysokości 88 mld zł złożyły się stany krótkoterminowych transakcji *repo* (53 mld zł) i środków na rachunkach nierezydentów w NBP (4 mld zł) oraz długoterminowe zobowiązania w wysokości 31 mld zł, wynikające z alokacji SDR.

1.2. Monetarne instytucje finansowe (sektor bankowy)⁵

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto monetarnych instytucji finansowych (z wyłączeniem NBP) na koniec 2022 r., podobnie jak w poprzednich latach, była ujemna i wyniosła 149 mld zł. W porównaniu z końcem 2021 r. poprawiła się o 108 mld zł. Na poprawę ujemnej pozycji sektora bankowego wpłynął wzrost aktywów o 98 mld zł, tj. o 77,2%, podczas gdy zobowiązania tego sektora z tytułu inwestycji nierezydentów spadły o 11 mld zł, tj. o 2,7%.

Należności zagraniczne polskich banków na koniec 2022 r. wyniosły 224 mld zł. Największą część aktywów zagranicznych polskich banków (42,6%) stanowiły rachunki bieżące i depozyty – ich stan na koniec 2022 r. wyniósł 95 mld zł. Stan tej pozycji w porównaniu z 2021 r. zwiększył się o 57 mld zł, tj. o 149,0%. Wzrost wynikał głównie z transakcji bilansu płatniczego. Znaczny udział w aktywach miały również kredyty udzielone przez sektor bankowy (15,0%), których stan na koniec 2022 r. wyniósł 34 mld zł i w porównaniu z 2021 r. wzrósł o 6 mld zł, tj. o 22,4%. Należności z tytułu inwestycji portfelowych stanowiły 19,2%, ich stan na koniec 2022 r. wyniósł 43 mld zł i w porównaniu z 2021 r. zwiększył się o 16 mld zł, tj. o 60,5%. Należności polskich banków z tytułu pozostałych aktywów zagranicznych (6,5%) w porównaniu z 2021 r. zwiększyły się o 6 mld zł, tj. o 76,2%, i wyniosły 15 mld zł. Stan należności banków z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (15,2%) osiągnął 34 mld zł i w porównaniu z 2021 r. zwiększył się o 11 mld zł, tj. o 48,2%.

Wykres 5. Monetarne instytucje finansowe

Zobowiązania zagraniczne sektora bankowego wyniosły 373 mld zł. Największą ich część (49,7%, tj. 185 mld zł) stanowiły zobowiązania z tytułu pozostałych inwestycji (głównie z tytułu kredytów otrzymanych przez banki oraz środków ulokowanych przez nierezydentów na rachunkach bieżących i depozytowych). Wartość zobowiązań z tytułu kredytów zaciągniętych przez polskie banki za granicą wyniosła 102 mld zł (w tym 39,8% to kredyty otrzymane w ramach grup kapitałowych), co stanowiło 27,4% całości pasywów zagranicznych sektora bankowego. Zobowiązania banków z tego tytułu w porównaniu z 2021 r. wzrosły o 12 mld zł,

⁵ Przez pojęcie „monetarne instytucje finansowe” rozumiemy instytucje finansowe, których działalność polega na przyjmowaniu depozytów i (lub) bliskich substytutów depozytów od podmiotów innych niż monetarne instytucje finansowe oraz udzielaniu kredytów i (lub) inwestowaniu w papiery wartościowe na własny rachunek. W Polsce na potrzeby bilansu płatniczego do MIF zalicza się banki.

tj. 13,5%. Ulokowane przez nierezydentów środki na rachunkach bieżących oraz w postaci depozytów na koniec 2022 r. osiągnęły wartość 81 mld zł, co stanowiło 21,6% całości pasywów.

Na stan pasywów sektora bankowego wpłynęły również zobowiązania z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich, których wartość na koniec 2022 r. wyniosła 68 mld zł i w porównaniu z 2021 r. zmniejszyła się o 28 mld zł, tj. o 28,8%. Spadek ten był przede wszystkim wynikiem zmian wyceny.

Zobowiązania z tytułu inwestycji portfelowych na koniec 2022 r. wyniosły 75 mld zł. W porównaniu z 2021 r. zmniejszyły się o 9 mld zł, tj. o 10,3%. Wartość akcji polskich banków posiadanych przez zagranicznych inwestorów portfelowych wyniosła 21 mld zł i w porównaniu z 2021 r. zmniejszyła się o 14 mld zł, tj. o 39,9%. Wartość posiadanych przez nierezydentów papierów dłużnych wyemitowanych przez polskie banki osiągnęła 54 mld zł i w porównaniu z 2021 r. wzrosła o 5 mld zł, tj. o 11,4%, głównie w wyniku transakcji bilansu płatniczego.

1.3. Sektor rządowy i samorządowy

Ujemna międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto sektora rządowego i samorządowego na koniec 2022 r. wyniosła 361 mld zł i w porównaniu z 2021 r. pogłębiła się o 21 mld zł, tj. o 6,1%.

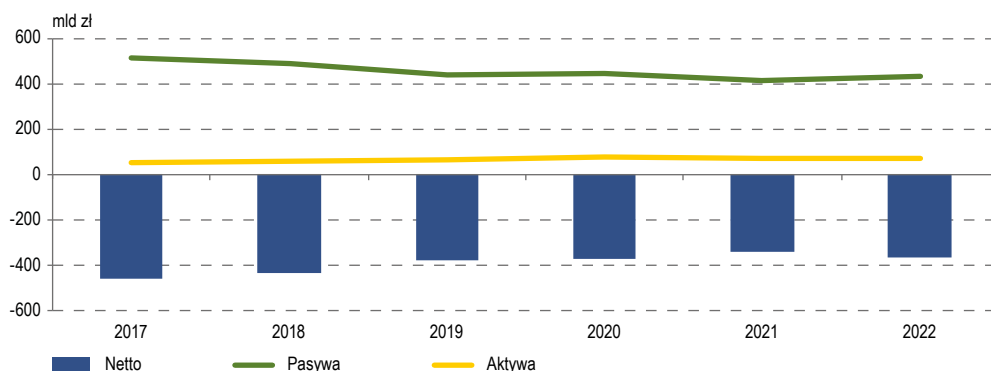
O jej poziomie zadecydował wzrost pasywów zagranicznych o 18 mld zł, przy jednoczesnym spadku aktywów o 3 mld zł. Stan zobowiązań sektora rządowego i samorządowego na koniec 2022 r. wyniósł 431 mld zł. W strukturze pasywów zagranicznych dominowały dwa instrumenty: papiery wartościowe wyemitowane przez Skarb Państwa (63,4% pasywów zagranicznych rządu) oraz długoterminowe kredyty otrzymane (35,6% pasywów). Zadłużenie zagraniczne z tytułu długoterminowych papierów dłużnych zmniejszyło się o 2 mld zł, tj. o 0,7%. Łączna wartość posiadanych przez nierezydentów obligacji Skarbu Państwa wyemitowanych zarówno na rynek krajowy, jak i na rynki zagraniczne wyniosła na koniec 2022 r. 274 mld zł, z czego 54,7% to obligacje wyemitowane na rynkach zagranicznych. Wartość posiadanych przez nierezydentów obligacji Skarbu Państwa wyemitowanych na rynkach zagranicznych w stosunku do końca 2021 r. zmniejszyła się o 12 mld zł, tj. o 7,3%, i na koniec 2022 r. wyniosła 150 mld zł. Spadek ten wynikał przede wszystkim z terminowego wykupu obligacji, który przewyższył wartość nowej emisji. Wartość posiadanych przez nierezydentów obligacji Skarbu Państwa wyemitowanych na rynku krajowym zwiększyła się o 10 mld zł.

Stan zobowiązań z tytułu kredytów otrzymanych w porównaniu z 2021 r. zwiększył się o 21 mld zł, tj. o 15,6%, i na koniec 2022 r. osiągnął poziom 154 mld zł. Wzrost ten był wynikiem dodatniego salda transakcji bilansu płatniczego w wysokości 18 mld zł, głównie z tytułu pożyczki otrzymanej z Komisji Europejskiej w ramach pomocy SURE (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency).

Aktywa zagraniczne sektora rządowego i samorządowego na koniec 2022 r. wyniosły 70 mld zł. Obejmują one m.in. udziały rządu w międzynarodowych organizacjach finansowych (15 mld zł), udzielone kredyty handlowe (33 mld zł) oraz pozostałe aktywa (19 mld zł). Na pozostałe aktywa sektora rządowego składają się należności od Komisji Europejskiej (KE) z tytułu nierozliczonych transferów oraz należności z tytułu niespłaconych kredytów udzielonych

w latach 70. i 80. Należności polskiego rządu z tytułu należności od KE wyniosły 13 mld zł. Wierzytelności z tytułu niespłaconych kredytów od kilku lat pozostają na poziomie 6 mld zł.

Wykres 6. Sektor rządowy i samorządowy

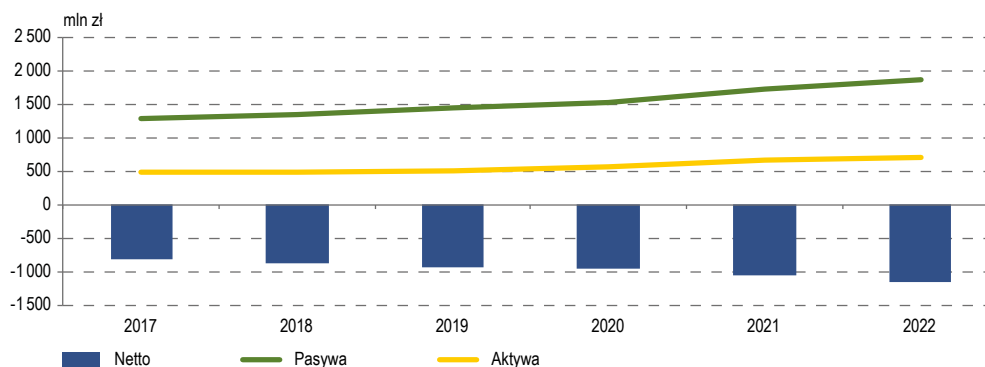
1.4. Pozostałe sektory

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna pozostałych sektorów na koniec 2022 r. była ujemna i wyniosła 1 159 mld zł, w porównaniu z 2021 r. pogłębiła się o 106 mld zł. O poziomie międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto pozostałych sektorów zdecydowały wysokie pasywa zagraniczne (prawie trzykrotnie wyższe niż aktywa zagraniczne). Pasywa zagraniczne pozostałych sektorów w 2022 r. zwiększyły się o 138 mld zł, tj. o 8,0%, i na koniec roku osiągnęły wartość 1 866 mld zł. W tym samym czasie aktywa zagraniczne pozostałych sektorów zwiększyły się o 32 mld zł, tj. o 4,7%, a ich stan wyniósł 707 mld zł.

Pasywne inwestycje bezpośrednie stanowiły 71,9% zobowiązań zagranicznych pozostałych sektorów. Ich stan na koniec 2022 r. wyniósł 1 343 mld zł i w porównaniu z 2021 r. zwiększył się o 121 mld zł, tj. o 9,9%. Wartość akcji i innych form udziałów kapitałowych wzrosła o 62 mld zł, tj. o 8,0%, i na koniec 2022 r. wyniosła 834 mld zł. Instrumenty dłużne (głównie kredyty i pożyczki otrzymane) zwiększyły się o 59 mld zł, tj. o 13,1%, i stanowiły 37,9% zobowiązań podmiotów powiązanych kapitałowo (509 mld zł).

Pasywa z tytułu inwestycji portfelowych, pozostałych inwestycji i pochodnych instrumentów finansowych tego sektora łącznie wyniosły 524 mld zł i stanowiły 28,1% całości pasywów, z tego 70,5% przypada na podmioty niefinansowe.

Wykres 7. Pozostałe sektory

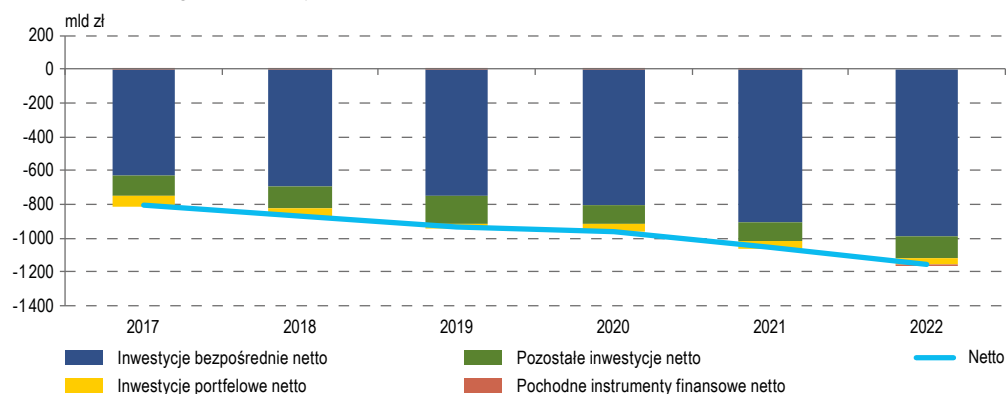
Stan pozostałych inwestycji (głównie otrzymane kredyty i pożyczki oraz kredyty handlowe) na koniec 2022 r. wyniósł 343 mld zł i zwiększył się o 33 mld zł, tj. o 10,5%. Wzrost ten spowodowały głównie podmioty niefinansowe, które zwiększyły swoje zadłużenie z tego tytułu o 30 mld zł, natomiast podmioty finansowe zwiększyły je o 3 mld zł. Głównymi dłużnikami z tego tytułu nadal były podmioty niefinansowe, których udział wyniósł 77,7% i osiągnął poziom 266 mld zł.

W inwestycjach portfelowych tego sektora nierezydenci mieli w swoim portfelu papiery wartościowe o wartości 159 mld zł i w porównaniu z 2021 r. zmniejszyli go o 18 mld zł, tj. o 10,3%. Wartość polskich papierów udziałowych posiadanych przez nierezydentów wyniosła 138 mld zł i w porównaniu z 2021 r. spadła o 17 mld zł, tj. o 10,9%. Inwestycje w papiery udziałowe stanowiły 87,1% całości zagranicznych inwestycji portfelowych tego sektora (głównie jednostek funduszy inwestycyjnych).

Stan pochodnych instrumentów finansowych wyniósł 22 mld zł, z czego 95,9% przypada na podmioty niefinansowe.

Zwiększenie się aktywów zagranicznych pozostałych sektorów wynikało ze wzrostu inwestycji bezpośrednich i pozostałych sektorów. W porównaniu z 2021 r. aktywa zagraniczne były wyższe o 32 mld zł, tj. o 4,7%. Na koniec 2022 r. osiągnęły poziom 707 mld zł.

Należności polskich podmiotów z tytułu inwestycji bezpośrednich na koniec 2022 r. wyniosły 357 mld zł i w porównaniu z 2021 r. zwiększyły się o 37 mld zł, tj. o 11,4%. Na ich wzrost wpłynęło dodatnie saldo transakcji bilansu płatniczego w wysokości 49 mld zł, które zwiększyło należności polskich inwestorów bezpośrednich zarówno z tytułu instrumentów dłużnych (22 mld zł), jak i z tytułu akcji i innych form udziałów kapitałowych (28 mld zł, w tym reinwestycje zysków 25 mld zł). Różnice kursowe i inne zmiany zmniejszyły wielkość inwestycji bezpośrednich pozostałych sektorów o 29 mld zł.

Wykres 8. Pozostałe sektory – międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w podziale na kategorie funkcjonalne

Stan aktywów polskich podmiotów z tytułu inwestycji portfelowych na koniec 2022 r. wyniósł 116 mld zł i był niższy o 19 mld zł, tj. o 14,1%, niż w 2021 r. Spadek ten wynikał głównie z ujemnych różnic kursowych i zmian wyceny (16 mld zł). Saldo transakcji było również ujemne i wyniosło 3 mld zł. Wartość portfela akcji zagranicznych firm spadła o 19 mld zł, tj. o 21,0%, i osiągnęła poziom 70 mld zł. Wartość portfela dłużnych papierów wartościowych wyemitowanych przez nierezydentów, posiadanych przez polskie podmioty zmniejszyła się o 3 mld zł i na koniec 2022 r. wyniosła 42 mld zł.

Wierzytelności polskich podmiotów z tytułu pozostałych inwestycji na koniec 2022 r. osiągnęły wartość 214 mld zł i w porównaniu z 2021 r. zwiększyły się o 22 mld zł, tj. o 11,3%.

Rozdział 2

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na aktywa i pasywa zagraniczne

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na aktywa i pasywa zagraniczne

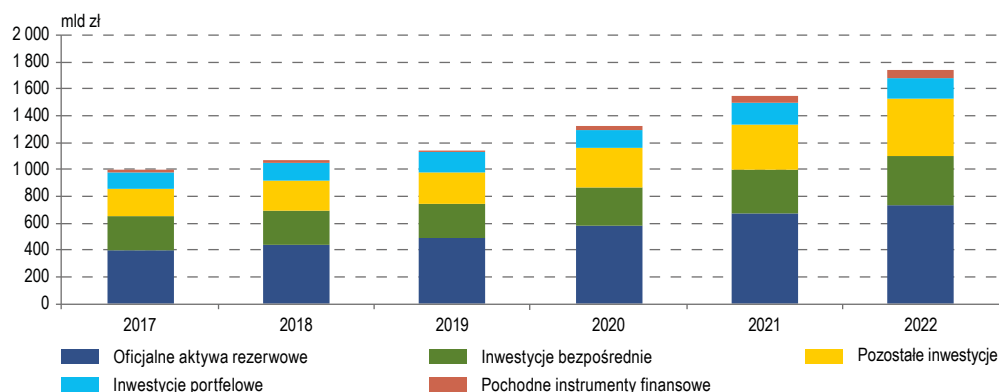
W 2022 r. odnotowano wzrost zarówno aktywów, jak i pasywów zagranicznych. W aktywach zarejestrowano napływ kapitału, który wyniósł 211 mld zł. W pasywach wyniósł on 266 mld zł. Inne zmiany zmniejszyły wartość aktywów o 25 mld zł, natomiast pasywa spadły z tego tytułu o 102 mld zł.

2.1. Aktywa zagraniczne

Należności zagraniczne polskich podmiotów na koniec 2022 r. wyniosły 1 735 mld zł, co stanowiło 56,4% PKB. Struktura aktywów zagranicznych przedstawiała się następująco:

- oficjalne aktywa rezerwowe NBP (OAR), których stan wyniósł 734 mld zł i stanowił 42,3% aktywów ogółem;
- pozostałe inwestycje (głównie rachunki bieżące i lokaty oraz udzielone kredyty), których stan wyniósł 427 mld zł, stanowiły 24,6% aktywów zagranicznych;
- wartość aktywów z tytułu inwestycji bezpośrednich wyniosła 361 mld zł, co stanowiło 20,8% aktywów zagranicznych;
- stan należności z tytułu inwestycji portfelowych za granicą wyniósł 159 mld zł, co stanowiło 9,2% aktywów ogółem;
- stan pochodnych instrumentów finansowych wyniósł 54 mld zł i stanowił 3,1% aktywów ogółem.

Wykres 9. Aktywa zagraniczne

Należności zagraniczne polskich podmiotów (bez OAR) na koniec 2022 r. w 70,0% były skoncentrowane w krajach Unii Europejskiej, przede wszystkim w Niemczech (11,7%), we Francji (10,3%), w Luksemburgu (7,5%) oraz w Holandii (5,1%). W grupie krajów nienależących do UE polskie podmioty miały największe należności zagraniczne w USA (8,4%), Wielkiej Brytanii (6,4%) i Szwajcarii (4,9%).

Na koniec 2022 r. należności zagraniczne polskich podmiotów (z wyłączeniem OAR) w krajach UE wzrosły o 94 mld zł, tj. o 15,4%, np. w Niemczech o 23 mld zł, tj. o 24,0%, we Francji o 43 mld zł, tj. o 70,6%, w Holandii o 4 mld zł, tj. o 8,9%. Polskie należności od nierezydentów z Luksemburga spadły o 10 mld zł, tj. o 11,2%, spadły również należności od Komisji Europejskiej o 12 mld zł, tj. o 48,3%. W grupie krajów nienależących do UE polskie podmioty zwiększyły swoje należności zagraniczne o 32 mld zł, tj. o 12,1%. Największy wzrost należności odnotowano w USA – o 13 mld zł, tj. o 18,6%, w Szwajcarii – o 9 mld zł, tj. o 22,4%, natomiast polskie należności w Wielkiej Brytanii spadły o 1 mld zł, tj. o 1,8%.

Tabela 1. Aktywa zagraniczne w mld zł

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aktywa	995	1 070	1 145	1 328	1 549	1 735
Inwestycje bezpośrednie	254	251	261	286	323	361
Inwestycje portfelowe	124	134	145	137	162	159
Pozostałe inwestycje	206	226	232	295	336	427
Pochodne instrumenty finansowe	17	20	20	30	54	54
Oficjalne aktywa rezerwowe	394	440	488	580	674	734

2.1.1. Inwestycje bezpośrednie

Stan aktywów polskich podmiotów z tytułu inwestycji bezpośrednich zwiększył się o 38 mld zł, tj. o 11,6%, i na koniec 2022 r. wyniósł 361 mld zł. Na wzrost stanu tej pozycji wpłynęły transakcje bilansu płatniczego, które zwiększyły wartość tej pozycji o 50 mld zł. Z kolei inne zmiany

oddziaływały w przeciwnym kierunku i zmniejszyły wartość aktywów z tytułu inwestycji bezpośrednich o 13 mld zł.

Tabela 2. Inwestycje bezpośrednie – aktywa w mld zł

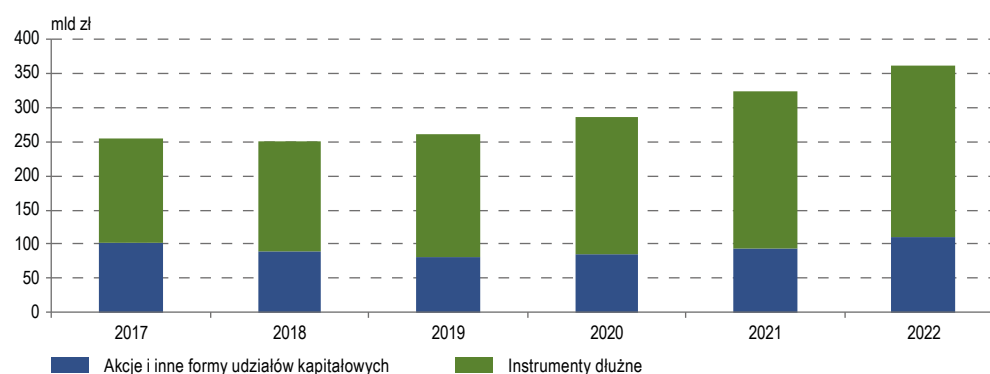
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inwestycje bezpośrednie – aktywa	254	251	261	286	323	361
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	102	89	82	85	95	111
Instrumenty dłużne	153	162	179	201	229	250

Na wzrost aktywów składały się w większej mierze transakcje bilansu płatniczego związane z instrumentami dłużnymi, których udział stanowił 69,4% ogółu transakcji omawianej kategorii.

Wartość akcji i innych form udziałów kapitałowych polskich podmiotów w zagranicznych podmiotach bezpośredniego inwestowania zwiększyła się o 16 mld zł, tj. o 16,9%, i na koniec 2022 r. wyniosła 111 mld zł. Stan instrumentów dłużnych zwiększył się o 22 mld zł, tj. o 9,5%, i na koniec 2022 r. wyniósł 250 mld zł. Głównymi kategoriami w instrumentach dłużnych były kredyty handlowe (41,0%), pozostałe należności (28,2%) oraz kredyty i pożyczki udzielone podmiotom w ramach grup kapitałowych (27,5%).

Prawie 75% (189 mld zł) instrumentów dłużnych w aktywach inwestycji bezpośrednich stanowią należności od spółek matek i innych podmiotów w grupie, związane z wewnątrzgrupowym obrotem handlowym.

Wykres 10. Inwestycje bezpośrednie – aktywa

Według stanu na koniec 2022 r. należności z tytułu inwestycji bezpośrednich polskich podmiotów za granicą koncentrują się w krajach Unii Europejskiej (70,2%), głównie w Niemczech (13,2%), Luksemburgu (9,6%), Holandii (7,1%) oraz Szwajcarii (7,0%). Wśród krajów poza UE największy udział miała Wielka Brytania (6,1%). W Niemczech ze względu na udział krajowych przedsiębiorstw w globalnych łańcuchach produkcyjnych dominowały inwestycje w instrumenty dłużne, wynikające w dużej części z nierozliczonych należności za dostarczone produkty oraz wewnątrzgrupowego zarządzania płynnością finansową. W Luksemburgu oprócz udziału

inwestycji w instrumenty dłużne były też inwestycje w akcje i inne instrumenty udziałowe, w ulokowane tam podmioty specjalnego przeznaczenia, za których pośrednictwem rezydenci dokonywali inwestycji w innych krajach za granicą oraz z powrotem w Polsce. Z kolei największy spadek należności zagranicznych polskich podmiotów zarejestrowano w Rosji (o 60,1%).

2.1.2. Inwestycje portfelowe

Polscy inwestorzy portfelowi na koniec 2022 r. posiadali zagraniczne papiery wartościowe o łącznej wartości 159 mld zł. W porównaniu z 2021 r. wartość tych aktywów zmniejszyła się o 2 mld zł, czyli 1,5%.

Tabela 3. Inwestycje portfelowe – aktywa w mld zł

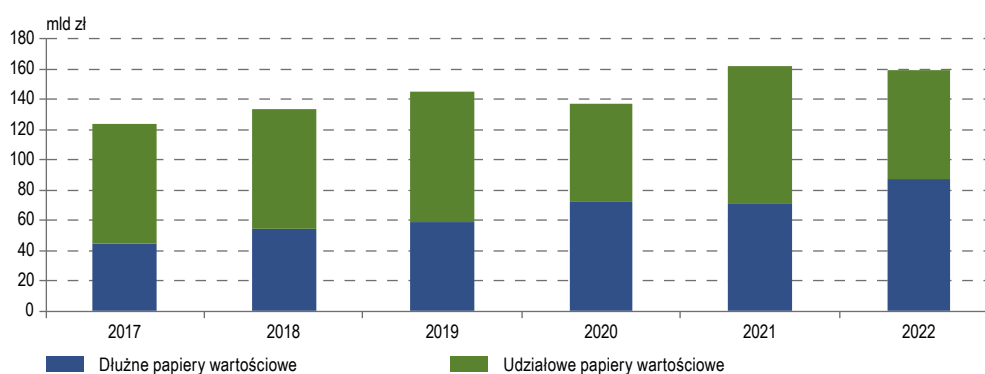
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inwestycje portfelowe – aktywa	124	134	145	137	162	159
Udziałowe papiery wartościowe	79	79	86	64	90	71
Dłużne papiery wartościowe	45	55	59	72	72	88
Długoterminowe papiery dłużne	45	54	58	72	71	74
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	14

Na koniec 2022 r. należności polskich podmiotów z tytułu inwestycji portfelowych za granicą koncentrowały się w USA (19,8%), Luksemburgu (14,3%), Niemczech (8,3%), Irlandii (7,4%), Francji (4,4%) i Holandii (3,3%). Bardzo istotny był również udział papierów wartościowych wyemitowanych przez Europejski Bank Inwestycyjny (18,5%). W przypadku udziałowych papierów wartościowych głównym przedmiotem zainteresowania rezydentów były papiery wyemitowane przez podmioty z Luksemburga, USA i Irlandii, natomiast w przypadku dłużnych papierów wartościowych były to papiery wyemitowane przez Europejski Bank Inwestycyjny oraz przez podmioty z USA, Niemiec, Francji i Irlandii.

Wartość udziałowych papierów wartościowych w portfelach inwestorów na koniec 2022 r. wyniosła 71 mld zł. Wśród nich dominowały akcje (44 mld zł), pozostałą część stanowiły tytuły uczestnictwa zagranicznych funduszy inwestycyjnych (27 mld zł). W analizowanym okresie wartość tych aktywów zmniejszyła się o 19 mld zł, tj. o 20,9%. Rezydenci zbyli udziałowe papiery wartościowe o wartości 5 mld zł. Różnice kursowe i inne zmiany zmniejszyły ich wartość o 14 mld zł. Główny wpływ na wysokość tych zmian miały ujemne zmiany wyceny. Udział akcji i innych papierów udziałowych w strukturze portfela w porównaniu z 2021 r. zmniejszył się o 11,0 pkt proc. i na koniec 2022 r. wyniósł 44,8%. Czynnikiem wpływającym ujemnie na wartość udziałowych papierów wartościowych znajdujących się w portfelach polskich inwestorów były spadki na światowych rynkach akcji, wywołane przede wszystkim atakiem Rosji na Ukrainę (np. nowojorski S&P 500 stracił 19,4%, a frankfurcki DAX spadł o 11,5%). Wzrostom na światowych giełdach nie sprzyjało również rozpoczęte w 2022 r. zacieśnianie polityki pieniężnej przez główne banki centralne w odpowiedzi na wzrost inflacji wywołany przez skok cen surowców po wybuchu wojny na Ukrainie oraz wcześniejszą nadpodaż pieniądza mającą na celu złagodzenie ekonomicznych skutków pandemii COVID-19. Głównymi inwestorami w tej kategorii inwestycji pozostawały polskie fundusze inwestycyjne, posiadające zagraniczne papiery udziałowe o wartości 26 mld zł. Równie istotny był udział funduszy emerytalnych, które posiadały zagraniczne papiery udziałowe o wartości 25 mld zł.

Trzecia najważniejsza grupa inwestorów to polscy inwestorzy indywidualni, których portfele miały wartość 12 mld zł.

Wykres 11. Inwestycje portfelowe – aktywa

Dłużne papiery wartościowe, których wartość rynkowa na koniec 2022 r. wyniosła 88 mld zł, stanowiły 55,2% portfela polskich inwestorów. Inwestycje rezydentów w zagraniczne dłużne papiery wartościowe wzrosły w ciągu omawianego roku o 19 mld zł, natomiast ujemne zmiany wyceny oraz różnice kursowe zmniejszyły wartość portfela polskich inwestorów o 3 mld zł. Spadek cen obligacji był wynikiem silnego wzrostu rynkowych stóp procentowych, który miał miejsce w 2022 r. W portfelu rezydentów dominowały papiery długoterminowe (84,2%), których wartość osiągnęła 74 mld zł. Nowym zjawiskiem, które pojawiło się w omawianym roku, były zakupy instrumentów rynku pieniężnego dokonywane przez polskie banki⁶. W ich wyniku udział krótkoterminowych papierów dłużnych w portfelu polskich inwestorów, który przez wiele lat był pomijalnie mały, wzrósł do 15,8% (14 mld zł). Głównymi inwestorami w kategorii papierów dłużnych były polskie banki z udziałem 48,1%. Wartość papierów dłużnych znajdujących się w portfelu tego sektora wyniosła 42 mld zł. Istotną rolę odegrały również polskie fundusze inwestycyjne, które posiadały portfel zagranicznych papierów dłużnych o wartości 21 mld zł (23,8% udziału w portfelu polskich inwestorów).

2.1.3. Pochodne instrumenty finansowe

Wartość aktywów zagranicznych wynikających z posiadanych przez rezydentów otwartych pozycji w instrumentach pochodnych, będących rezultatem transakcji z nierezydentami, na koniec 2022 r. wyniosła 54 mld zł. Wartość aktywów prezentowana w międzynarodowej pozycji inwestycyjnej to wycena według wartości godziwej, która jest przybliżeniem bieżącej

⁶ Można przypuszczać, że przyczyną tego zjawiska było pojawienie się w sektorze bankowym nadpłynności w walutach obcych wywołanej spadkiem wartości kredytów udzielanych w walutach obcych przy jednoczesnym funkcjonowaniu źródeł finansowania tych kredytów (swapy walutowe, kredyty otrzymane od nierezydentów).

wartości niezrealizowanych, przyszłych zysków. Wartość ta stanowiła 2,1% wartości nominalnej otwartych pozycji, która na koniec 2022 r. wyniosła 2 618 mld zł⁷.

Na tę pozycję złożyły się:

- wynosząca 51 mld zł wartość godziwa instrumentów pochodnych o ryzyku symetrycznym – m.in. forwardów, swapów walutowych (tzw. *FX swaps*), dwuwalutowych swapów stóp procentowych (tzw. CIRS), FRA i innych, które na koniec 2022 r. przyniosły rezydentom umowny zysk, tj. miały dodatnią wartość godziwą;
- wynosząca 3 mld zł wartość godziwa instrumentów pochodnych o ryzyku asymetrycznym (opcji) wystawionych przez nierezydentów i nabytych przez rezydentów.

Z punktu widzenia instrumentu bazowego najważniejszy składnik aktywów stanowiły instrumenty pochodne stóp procentowych (m.in. FRA i swapy stóp procentowych, głównie na stopy związane ze złotym), których wartość wyniosła 27 mld zł. Następnym istotnym składnikiem były instrumenty towarowe (głównie forwardy na prawa do emisji CO₂), których wartość rynkowa wyniosła 14 mld zł. Kolejnym znaczącym składnikiem aktywów były walutowe instrumenty pochodne (m.in. swapy walutowe, forwardy walutowe i CIRS). Wartość należności z tego tytułu wyniosła 12 mld zł. Wartość pozostałych instrumentów pochodnych, w tym instrumentów kredytowych i instrumentów związanych z rynkiem udziałowych papierów wartościowych, wyniosła 1 mld zł.

Jeśli chodzi o strukturę sektorową aktywów, głównymi uczestnikami rynku były polskie banki. Miały one należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych o wartości 34 mld zł. Należności pozostałych podmiotów wyniosły 20 mld zł, w tym przedsiębiorstw niefinansowych – 18 mld zł.

2.1.4. Pozostałe inwestycje

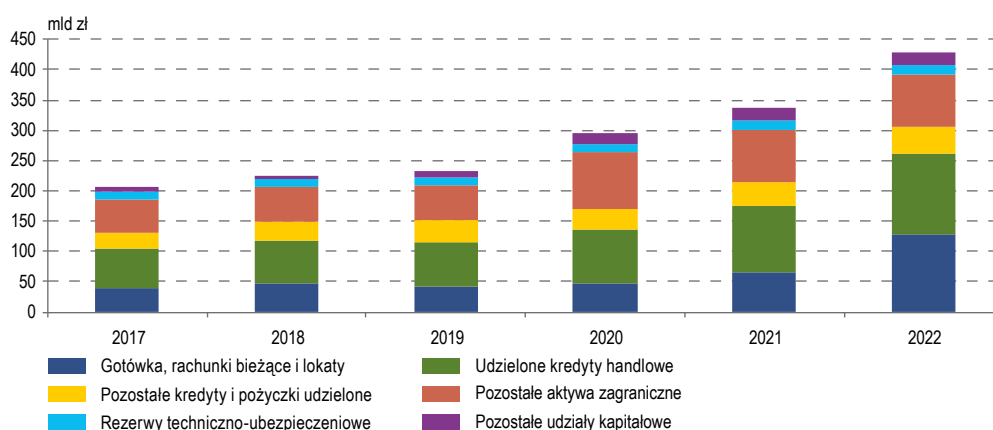
Na koniec 2022 r. stan pozostałych polskich inwestycji za granicą wyniósł 427 mld zł, co stanowiło 24,6% wartości aktywów zagranicznych. W porównaniu z 2021 r. wartość tych aktywów zwiększyła się o 91 mld zł, tj. o 27,1%. Wzrost ten wynikał głównie ze zwiększenia się stanu lokat polskich podmiotów w bankach za granicą oraz stanu udzielonych kredytów handlowych.

Należności polskich podmiotów z tytułu pozostałych inwestycji za granicą koncentrowały się w krajach Unii Europejskiej (70,6%), w największym udziale we Francji (13,3%), w Niemczech (10,4%) oraz na Malcie (10,0%). W grupie krajów nienależących do UE (29,4%) polskie podmioty miały należności z tego tytułu głównie w USA (9,4%), Wielkiej Brytanii (5,7%) oraz Szwajcarii (4,3%).

⁷ W większości przypadków instrumenty pochodne są rozliczane różnicowo, nie przez dostawę instrumentu bazowego, lecz przez otrzymanie zrealizowanego zysku lub wypłatę zrealizowanej straty. W takim przypadku przepływy finansowe związane z ich rozliczeniem odpowiadają wartości godziwej instrumentów pochodnych. Istotnym dla polskiej gospodarki typem instrumentów pochodnych są jednak swapy walutowe i dwuwalutowe swapy stóp procentowych, rozliczane przez pełną dostawę instrumentu bazowego. Przepływy finansowe związane z ich rozliczeniem odpowiadają swoją wielkością wartości nominalnej tych instrumentów.

Największy udział w pozostałych inwestycjach za granicą miały udzielone kredyty handlowe, których stan na koniec 2022 r. wyniósł 133 mld zł, co stanowiło 31,3% pozostałych inwestycji za granicą. Wartość należności z tego tytułu w omawianym okresie zwiększyła się o 25 mld zł, tj. o 23,2%, i była związana ze wzrostem eksportu towarów i usług. Należności z tytułu udzielonych kredytów handlowych w całości są zaliczane do należności krótkoterminowych i w 98,0% były to należności podmiotów niefinansowych.

Wykres 12. Pozostałe inwestycje – aktywa

Wartość kredytów i pożyczek udzielonych przez polskie podmioty na koniec 2022 r. wyniosła 46 mld zł i wzrosła o 8 mld zł w porównaniu z 2021 r. Największy udział w należnościach z tego tytułu miał sektor bankowy (72,7%). Wartość kredytów udzielonych przez polskie banki na koniec analizowanego okresu wyniosła 34 mld zł i w porównaniu z 2021 r. wzrosła o 6 mld zł, tj. o 22,4%. Stan należności z tego tytułu pozostałych sektorów (głównie podmiotów finansowych) na koniec 2022 r. wyniósł 10 mld zł.

Tabela 4. Pozostałe inwestycje – aktywa w mld zł

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pozostałe inwestycje – aktywa	206	226	232	295	336	427
Pozostałe udziały kapitałowe	7	6	9	17	19	18
Udzielone kredyty handlowe	66	71	74	87	108	133
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	25	32	35	35	39	46
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	40	48	41	48	67	127
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	12	13	14	15	16	17
Pozostałe aktywa zagraniczne	56	57	59	93	87	85

W 2022 r. stan środków rezydentów na rachunkach bieżących i lokatach w bankach za granicą zwiększył się o 60 mld zł, tj. o 90,4%, i na koniec 2022 r. wyniósł 126 mld zł. Polskie banki zwiększyły swoje należności z tego tytułu o 57 mld zł, tj. o 149,0%, natomiast należności pozostałych podmiotów w postaci lokat w bankach za granicą zwiększyły się o 3 mld zł, tj. 11,2%. Największy wzrost środków rezydentów na rachunkach za granicą zarejestrowano

w Luksemburgu, Niemczech oraz Wielkiej Brytanii. Spadek środków odnotowano w Austrii i Norwegii.

Stan pozostałych aktywów zagranicznych⁸ na koniec 2022 r. wyniósł 84 mld zł i zmniejszył się o 3 mld zł, tj. o 3,1%, w porównaniu z 2021 r. Stan należności z tego tytułu sektora bankowego zwiększył się o ponad 6 mld zł, tj. o 76,2%, a pozostałych sektorów o 3 mld zł. Stan pozostałych aktywów zagranicznych sektora rządowego zmniejszył się w porównaniu z 2021 r. o 12 mld zł i na koniec 2022 r. wyniósł 19 mld zł. Są to głównie należności rządu od KE oraz udzielone kredyty handlowe.

Stan należności z tytułu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, głównie polskich zakładów ubezpieczeniowych, na koniec 2022 r. wyniósł 17 mld zł i był o 1 mld zł wyższy niż w 2021 r.

2.1.5. Aktywa rezerwowe

Stan oficjalnych aktywów rezerwowych na koniec 2022 r. wyniósł 734 mld zł i w porównaniu ze stanem na koniec 2021 r. zwiększył się o 60 mld zł, tj. o 8,8%. Aktywa rezerwowe NBP były dominującym składnikiem aktywów zagranicznych ogółem. Ich udział w polskich inwestycjach za granicą wyniósł 42,3%. Saldo transakcji dokonanych przez NBP zwiększyło stan rezerw o 61 mld zł. Ujemne inne zmiany spowodowały natomiast ich spadek o 2 mld zł. Na dodatnie saldo transakcji istotnie wpłynął napływ środków na rachunek Komisji Europejskiej.

Największy udział w aktywach rezerwowych banku centralnego, wynoszący 70,3%, miały zagraniczne papiery wartościowe. W porównaniu z 2021 r. ich udział w rezerwach zmniejszył się o 4,8 pkt proc. Należności z tytułu zdeponowanych środków pieniężnych w bankach za granicą (łącznie z transakcjami *reverse repo*) stanowiły 17,4% całości aktywów. W porównaniu z 2021 r. ich wartość zmniejszyła się o 5,2 pkt proc. Udział SDR-ów (łącznie z transzą rezerwową w MFW) w aktywach rezerwowych spadł o 0,2% i na koniec 2022 r. wyniósł 4,3%. Udział złota monetarnego w oficjalnych aktywach w porównaniu z 2021 r. spadł o 0,1 pkt proc. i wyniósł 8,0%. Wartość złota monetarnego w aktywach rezerwowych zwiększyła się z 55 mld zł na koniec 2021 r. do 59 mld zł na koniec 2022 r. i wynikała ze wzrostu cen.

2.2. Pasywa zagraniczne

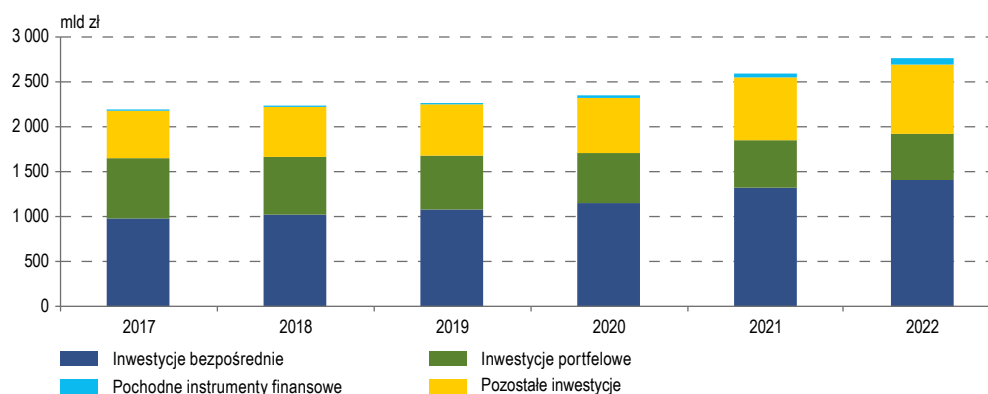
Zobowiązania z tytułu inwestycji nierezydentów w Polsce na koniec 2022 r. wyniosły 2 759 mld zł i stanowiły 89,6% PKB. Złożyły się na nie:

- inwestycje bezpośrednie, których stan wyniósł 1 411 mld zł, co stanowiło 51,1% wartości pasywów zagranicznych;
- inwestycje portfelowe (przede wszystkim w obligacje Skarbu Państwa), których stan wyniósł 507 mld zł, co stanowiło 18,4% wartości pasywów;

⁸ Pozycja ta zawiera aktywa, które są wynikiem wystąpienia różnicy w czasie pomiędzy transakcją a odpowiadającą jej płatnością, należności z tytułu zwrotnych depozytów zabezpieczających pochodne instrumenty finansowe oraz środki zdeponowane na rachunkach bieżących w instytucjach pozabankowych.

- pozostałe inwestycje (głównie rachunki bieżące i lokaty oraz kredyty otrzymane); ich stan wyniósł 774 mld zł, co stanowiło 28,1% wartości pasywów zagranicznych;
- pochodne instrumenty finansowe, których stan wyniósł 67 mld zł, co stanowiło 2,4% pasywów zagranicznych.

Wykres 13. Pasywa zagraniczne

Na koniec 2022 r. stan zagranicznych inwestycji w Polsce w porównaniu ze stanem na koniec 2021 r. zwiększył się o 164 mld zł, tj. o 6,3%. Do zwiększenia się wartości pasywów przyczyniło się dodatnie saldo transakcji w wysokości 266 mld zł, inne zmiany zmniejszyły wartość pasywów o 102 mld zł.

Tabela 5. Pasywa zagraniczne w mld zł

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pasywa	2 191	2 233	2 262	2 354	2 596	2 759
Inwestycje bezpośrednie	987	1 029	1 089	1 149	1 318	1 411
Inwestycje portfelowe	658	641	587	560	535	507
Pozostałe inwestycje	533	550	571	617	692	774
Pochodne instrumenty finansowe	12	13	14	28	50	67

Największe zobowiązania polskich podmiotów wobec zagranicy (z wyłączeniem inwestycji portfelowych) na koniec 2022 r. odnoszą się do krajów Unii Europejskiej (79,8%), głównie Niemiec (15,9%), Holandii (12,3%), Luksemburga (9,0%) oraz Francji (8,8%).

Na koniec 2022 r. zobowiązania zagraniczne polskich podmiotów (z wyłączeniem inwestycji portfelowych) w krajach UE wzrosły o 130 mld zł, tj. o 7,8%, przede wszystkim w Niemczech (o 31 mld zł, tj. o 9,3%), Francji (o 20 mld zł, tj. o 11,0%), Luksemburgu (o 17 mld zł, tj. o 9,0%), Holandii (o 8 mld zł, tj. o 3,0%). W grupie krajów nienależących do UE polskie podmioty zwiększyły swoje zobowiązania zagraniczne o 63 mld zł, tj. o 15,9%, głównie w Korei Południowej (o 16 mld zł, tj. o 49,1%), Wielkiej Brytanii (o 18 mld zł, tj. o 17,4%) i USA (o 3 mld zł, tj. o 7,5%).

2.2.1. Inwestycje bezpośrednie

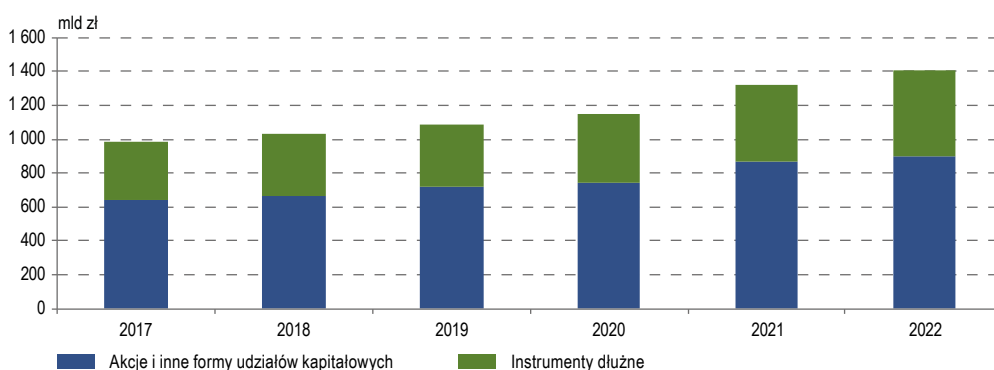
Wartość zobowiązań z tytułu inwestycji bezpośrednich na koniec 2022 r. wyniosła 1 411 mld zł i w porównaniu z 2021 r. zwiększyła się o 93,1 mld zł, tj. o 7,1%.

Na wzrost stanu tej pozycji wpłynęły transakcje bilansu płatniczego, które zwiększyły wartość tej pozycji o 162 mld zł (w tym reinwestycje zysków podmiotów bezpośredniego inwestowania, które wyniosły 75 mld zł). Inne zmiany zmniejszyły wartość inwestycji bezpośrednich o 69 mld zł.

Na zobowiązania z tytułu inwestycji bezpośrednich złożyły się:

- akcje i inne formy udziałów kapitałowych polskich podmiotów bezpośredniego inwestowania przypadające na zagranicznych inwestorów bezpośrednich w wysokości 902 mld zł, co stanowiło 63,9% zobowiązań z tytułu inwestycji bezpośrednich;
- zobowiązania spółek z tytułu instrumentów dłużnych wobec zagranicznych podmiotów powiązanych z nimi kapitałowo o wartości 509 mld zł, co stanowiło 36,1% zobowiązań z tytułu inwestycji bezpośrednich.

Wykres 14. Inwestycje bezpośrednie – pasywa

Według stanu na koniec 2022 r. największe zobowiązania z tytułu inwestycji bezpośrednich odnoszą się do krajów Unii Europejskiej (83,7%), głównie Holandii (17,6%), Niemiec (16,7%), Luksemburga (12,7%) oraz Francji (8,2%). W analizowanym roku największy wzrost zobowiązań z tego tytułu odnotowano wobec nierezydentów m.in. z Luksemburga (o 17 mld zł, tj. o 10,4%), Niemiec (o 16 mld zł, tj. o 7,3%), Holandii (o 10 mld zł, tj. o 4,3%) i Wielkiej Brytanii (o 10 mld zł, tj. o 17,7%). Spadek zobowiązań zarejestrowano wobec nierezydentów z Cypru (o 8 mld zł, tj. o 12,9%), Malty (o 5 mld zł, tj. o 25,7%) oraz Francji (o 5 mld zł, tj. o 3,9%).

Tabela 6. Inwestycje bezpośrednie – pasywa w mld zł

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inwestycje bezpośrednie – pasywa	987	1 029	1 089	1 149	1 318	1 411
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	643	662	718	746	867	902
Instrumenty dłużne	344	367	371	404	450	509

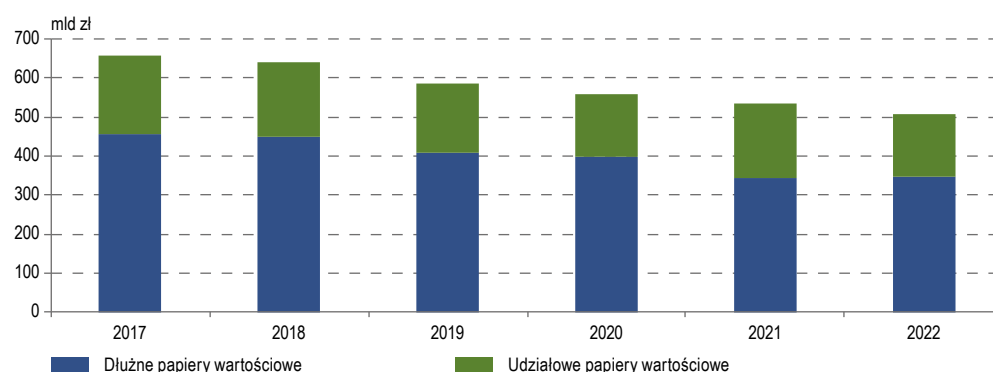
W 2022 r. struktura zobowiązań z tytułu akcji i innych form udziałów kapitałowych nie zmieniła się istotnie, 69,9% przypada na udziały, 17,2% na akcje nienotowane i 12,8% na akcje notowane.

Struktura zobowiązań analizowana z perspektywy instrumentów dłużnych pozostała praktycznie bez zmian. Na koniec 2022 r. największy udział miały zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek (66,4%) oraz z tytułu otrzymanych kredytów handlowych (23,6%).

2.2.2. Inwestycje portfelowe

Wartość papierów wartościowych wyemitowanych przez polskie podmioty, posiadanych przez zagranicznych inwestorów portfelowych na koniec 2022 r. wyniosła 506 mld zł, co stanowiło 18,4% wartości polskich pasywów zagranicznych. W porównaniu ze stanem na koniec 2021 r. wartość inwestycji portfelowych była niższa o 29 mld zł, tj. o 5,3%.

Główną część portfela nierezydentów stanowiły papiery dłużne. Ich wartość wyniosła 348 mld zł, czyli 68,6% stanu zagranicznych inwestycji portfelowych. Nierezydenci posiadali w swoim portfelu dłużne papiery polskich podmiotów wyemitowane zarówno na rynkach zagranicznych, jak i na rynku krajowym. Były to niemal w całości papiery długoterminowe. Taka struktura zagranicznych inwestycji portfelowych, ze znaczną przewagą długoterminowych papierów dłużnych, utrzymuje się od wielu lat.

Wykres 15. Inwestycje portfelowe – pasywa

Wśród długoterminowych papierów dłużnych przeważały obligacje sektora rządowego. Łączna wartość tych obligacji posiadanych przez nierezydentów na koniec 2022 r. wyniosła 274 mld zł (co stanowiło 78,7% wartości wszystkich obligacji będących w portfelu nierezydentów). Z tej

kwoty 54,7%, tj. 150 mld zł, to obligacje wyemitowane na rynkach zagranicznych, a 45,3%, czyli 124 mld zł, to obligacje nominowane w złotych, wyemitowane na rynek krajowy.

Na wzrost netto wartości portfela dłużnych papierów wartościowych o 2 mld zł miały wpływ z jednej strony dodatnie saldo transakcji nierezydentów w wysokości 32 mld zł, a z drugiej strony ujemne zmiany wyceny i różnice kursowe, które łącznie wyniosły 30 mld zł. Spadek cen polskich obligacji był wynikiem silnego wzrostu rynkowych stóp procentowych, który miał miejsce w 2022 r. W przypadku obligacji sektora rządowego nominowanych w złotych wyemitowanych na rynku krajowym odnotowano napływ kapitału wynoszący 20 mld zł. Saldo inwestycji nierezydentów w obligacje Skarbu Państwa wyemitowane na rynkach zagranicznych, nominowane w walutach obcych było również dodatnie i wyniosło 2 mld zł. Wzrost inwestycji nierezydentów w obligacje Skarbu Państwa nominowane w złotych pomimo utrzymującego się globalnie wysokiego poziomu awersji do ryzyka, spowodowanego przez atak Rosji na Ukrainę był wynikiem znacznego wzrostu różnicy między rentownością polskich obligacji skarbowych a rentownością obligacji rządu USA w porównaniu z 2021 r. Zwiększyło to konkurencyjność obligacji Skarbu Państwa względem obligacji amerykańskich. Jednocześnie nierezydenci w 2022 r. nabyli obligacje innych polskich emitentów, przede wszystkim banków. Saldo tych inwestycji wyniosło 10 mld zł.

Wartość polskich papierów udziałowych posiadanych przez zagranicznych inwestorów portfelowych wyniosła 159 mld zł, co stanowiło 31,4% całości inwestycji portfelowych nierezydentów. W większości (99 mld zł) były to akcje notowane na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Istotną część tej pozycji (35 mld zł) stanowiły również tytuły uczestnictwa polskich funduszy inwestycyjnych. Na spadek wartości portfela zagranicznych inwestorów miały wpływ ujemne inne zmiany, przede wszystkim zmiany wyceny, które łącznie wyniosły 27 mld zł. Był to skutek spadków na warszawskiej giełdzie, wywołanych przez atak Rosji na Ukrainę. Saldo transakcji nierezydentów było również ujemne i wyniosło 5 mld zł.

Tabela 7. Inwestycje portfelowe – pasywa w mld zł

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inwestycje portfelowe – pasywa	658	641	587	560	535	507
Udziałowe papiery wartościowe	201	193	179	161	190	159
Dłużne papiery wartościowe	458	448	408	399	345	348
Długoterminowe papiery dłużne	457	448	408	398	345	348
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	1	0	0

2.2.3. Pochodne instrumenty finansowe

Wartość pasywów zagranicznych wynikających z posiadanych przez rezydentów otwartych pozycji w instrumentach pochodnych, będących rezultatem transakcji z nierezydentami, na koniec 2022 r. wyniosła 67 mld zł. Wartość pasywów prezentowana w międzynarodowej pozycji inwestycyjnej to wycena według wartości godziwej, która jest przybliżeniem bieżącej

wartości niezrealizowanych, przyszłych strat. Wartość pasywów stanowiła 2,6% wartości nominalnej otwartych pozycji, która na koniec 2022 r. wyniosła 2 618 mld zł⁹.

Na tę pozycję złożyły się:

- wynosząca 66 mld zł wartość godziwa instrumentów pochodnych o ryzyku symetrycznym – m.in. forwardów, swapów walutowych (tzw. *FX swaps*), dwuwalutowych swapów stóp procentowych (tzw. CIRS), FRA, które na koniec 2022 r. przyniosły rezydentom umowną stratę, tj. miały ujemną wartość godziwą;
- wynosząca 1 mld zł wartość godziwa instrumentów pochodnych o ryzyku asymetrycznym (opcji) wystawionych przez rezydentów i nabytych przez nierezydentów.

Najważniejszy składnik pasywów stanowiły instrumenty pochodne stopy procentowej (m.in. FRA i swapy stóp procentowych), których wartość wyniosła 32 mld zł, oraz towarowe instrumenty pochodne (w tym oparte o zezwolenia na emisję dwutlenku węgla) o wartości 20 mld zł. Istotną część stanowiły również walutowe instrumenty pochodne (m.in. swapy walutowe, forwardy walutowe i CIRS), których wartość wyniosła 14 mld zł. Wartość pozostałych instrumentów pochodnych, w tym instrumentów kredytowych i związanych z rynkiem papierów udziałowych, wyniosła 1 mld zł.

W przypadku podziału sektorowego głównymi uczestnikami rynku były polskie banki, które posiadały zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych o wartości 45 mld zł. Pozostałe sektory posiadały zobowiązania o wartości 22 mld zł, w tym przedsiębiorstwa niefinansowe – 21 mld zł.

2.2.4. Pozostałe inwestycje

Stan pozostałych inwestycji zagranicznych w Polsce na koniec 2022 r. wyniósł 774 mld zł, co stanowiło 28,1% wartości polskich pasywów zagranicznych. Zobowiązania z tytułu pozostałych inwestycji w porównaniu z 2021 r. były wyższe o 82 mld zł. Transakcje bilansu płatniczego w 2022 r. spowodowały wzrost zobowiązań tej pozycji o 77 mld zł, natomiast dodatnie inne zmiany zwiększyły ją o 5 mld zł. W analizowanym roku wzrost zobowiązań zarejestrowały pozostałe sektory (głównie z tytułu pozostałych kredytów i pożyczek otrzymanych oraz kredytów handlowych), sektor rządowy i samorządowy (głównie z tytułu pozostałych kredytów i pożyczek otrzymanych od organizacji międzynarodowych), NBP (głównie z tytułu stanów na rachunkach bieżących) oraz monetarne instytucje finansowe z wyłączeniem NBP (głównie z tytułu pozostałych kredytów otrzymanych).

⁹ W większości przypadków instrumenty pochodne są rozliczane różnicowo, nie przez dostawę instrumentu bazowego, lecz przez otrzymanie zrealizowanego zysku lub wypłatę zrealizowanej straty. W takim przypadku przepływy finansowe związane z ich rozliczeniem odpowiadają wartości godziwej instrumentów pochodnych. Istotnym dla polskiej gospodarki typem instrumentów pochodnych są jednak swapy walutowe i dwuwalutowe swapy stóp procentowych, rozliczane przez pełną dostawę instrumentu bazowego. Przepływy finansowe związane z ich rozliczeniem odpowiadają swoją wielkością wartości nominalnej tych instrumentów.

Tabela 8. Pozostałe inwestycje – pasywa w mld zł

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pozostałe inwestycje – pasywa	533	550	571	617	692	774
Pozostałe udziały	0	0	1	1	1	1
Otrzymane kredyty handlowe	66	73	75	78	98	113
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	335	346	356	383	422	474
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	111	111	114	124	123	138
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2	2	2	3	3	3
Alokacja SDR	6	7	7	7	30	31
Pozostałe pasywa zagraniczne	11	10	15	22	16	15

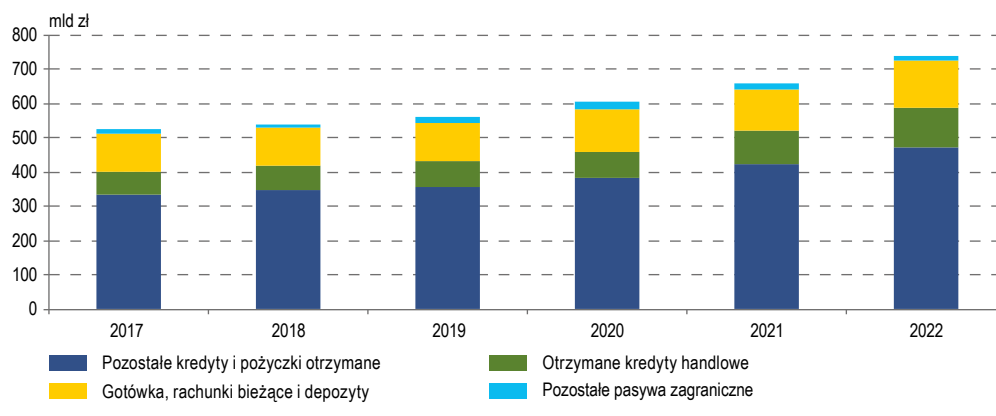
Największe zobowiązania polskich podmiotów wobec zagranicy z tytułu pozostałych inwestycji na koniec 2022 r. odnoszą się do krajów Unii Europejskiej (73,3%), głównie Niemiec (14,2%), Francji (7,3%), Holandii (3,7%). Duży udział w tych zobowiązaniach miał Europejski Bank Inwestycyjny (19,6%). Jeśli chodzi o zobowiązania zagraniczne polskich podmiotów wobec krajów nienależących do UE, to największe zobowiązania odnotowano wobec Wielkiej Brytanii (5,0%), USA (2,3%) i Szwajcarii (1,7%).

Kredyty i pożyczki otrzymane stanowiły największą część pozostałych inwestycji zagranicznych; ich udział w pozostałych inwestycjach ogółem wyniósł 61,2%. Zobowiązania z tego tytułu na koniec 2022 r. wyniosły 474 mld zł i w porównaniu z 2021 r. ich stan zwiększył się o 52 mld zł, tj. o 12,4%. Udział kredytów długoterminowych w pozostałych kredytach i pożyczkach otrzymanych wyniósł 92,4%. Wzrost zadłużenia z tytułu kredytów długoterminowych zarejestrował sektor rządowy i samorządowy (o 20,8 mld zł, tj. o 15,6%) oraz pozostałe sektory (o 19,1 mld zł, tj. o 9,6%). Pozostałe sektory zwiększyły również swoje zobowiązania z tytułu kredytów długoterminowych o 17,2 mld zł, tj. o 10,0%. Zobowiązania sektora bankowego wzrosły, głównie z tytułu kredytów długoterminowych, o 12 mld zł, tj. o 13,5%.

Polskie podmioty najczęściej zacięgały kredyty w krajach Unii Europejskiej (83,6% wszystkich zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek), m.in. w Europejskim Banku Inwestycyjnym (37,4%), Niemczech (14,0%), Francji (8,9%), Austrii (5,7%) i Holandii (4,7%). Poza UE największe zobowiązania kredytowe zarejestrowano wobec Wielkiej Brytanii (18,3%).

Wielkość zobowiązań z tytułu kredytów handlowych związanych z importem towarów i usług otrzymanych przez polskie przedsiębiorstwa od kontrahentów zagranicznych na koniec 2022 r. osiągnęła kwotę 112,7 mld zł. W porównaniu z 2021 r. ich wartość zwiększyła się o 15 mld zł, tj. o 15,3%. Nierezydenci z krajów Unii Europejskiej posiadają 57,5% polskich zobowiązań z tytułu kredytów handlowych, w tym nierezydenci z Niemiec – 29,1%, Włoch – 11,3% i Holandii – 9,4%. Poza UE największe zobowiązania z tytułu kredytów handlowych odnotowano wobec Chin (15,1%) i Szwajcarii (13,5%).

Wykres 16. Pozostałe inwestycje – pasywa

Na koniec 2022 r. zobowiązania polskich banków (łącznie z NBP) z tytułu depozytów przyjętych od nierezydentów wyniosły 138 mld zł i wzrosły o 12 mld zł, tj. o 12,3%, w porównaniu z 2021 r., zobowiązania NBP stanowiły 41,7% tej kwoty. Przyjęte depozyty w 66,7% pochodzą z krajów Unii Europejskiej; z Niemiec – 37,0% oraz Francji – 19,0%.

Na koniec 2022 r. zobowiązania polskich banków (łącznie z NBP) z tytułu depozytów przyjętych od nierezydentów wyniosły 138 mld zł i wzrosły o 15 mld zł, tj. o 12,3%, w porównaniu z 2021 r. Zobowiązania NBP stanowiły 41,7% tej kwoty, były to głównie zobowiązania z tytułu transakcji *repo*. Przyjęte depozyty w 66,7% pochodzą z krajów Unii Europejskiej.

Zobowiązania rezydentów z tytułu pozostałych pasywów w porównaniu z 2021 r. były niższe o 1,6 mld zł i na koniec 2022 r. wyniosły 14,7 mld zł. Największy udział w tych zobowiązaniach miały pozostałe sektory (55,0%). Zobowiązania sektora rządowego i sektora bankowego z tego tytułu stanowiły odpowiednio 26,9% i 17,9% całości tej kategorii zobowiązań. Blisko 79% tych zobowiązań koncentruje się w krajach Unii Europejskiej, najwięcej w Irlandii (23,9%) i Holandii (11,2%).

Na koniec 2022 r. zobowiązania NBP z tytułu alokacji SDR wyniosły 31 mld zł i w porównaniu z 2021 r. wzrosły z tytułu różnic kursowych o 1 mld zł.

Stan zobowiązań z tytułu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, głównie polskich zakładów ubezpieczeniowych, na koniec 2022 r. wyniósł 3 mld zł i w porównaniu z 2021 r. pozostał na zbliżonym poziomie.

Rozdział 3

Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej

Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej

Oprócz transakcji bilansu płatniczego istotny wpływ na zmiany wartości zarówno aktywów, jak i pasywów zagranicznych wykazywanych w międzynarodowej pozycji inwestycyjnej ma ich struktura walutowa. Wpływa ona bezpośrednio na zmiany aktywów i pasywów zagranicznych w efekcie zmian kursów danej waluty.

3.1. Struktura walutowa aktywów zagranicznych

W aktywach zagranicznych międzynarodowej pozycji inwestycyjnej na koniec 2022 r. największy udział miały trzy waluty: euro – 34,4%, dolar amerykański – 27,0% i złoty polski – 15,7%. Łączny udział tych trzech walut w całych aktywach zagranicznych wyniósł 77,1%. W porównaniu z 2021 r. udział euro w aktywach zagranicznych zwiększył się o 1,8 pkt proc., a złotego o 0,4 pkt proc. W tym samym czasie udział dolara amerykańskiego zmniejszył się o 0,3 pkt proc. Znaczny wpływ na strukturę walutową aktywów zagranicznych miała struktura walutowa aktywów rezerwowych NBP, której udział w całych aktywach zagranicznych stanowił 42,3%.

Należności polskich podmiotów od nierezydentów w euro na koniec 2022 r. wyniosły 597 mld zł. Największy udział w należnościach w tej walucie miały podmioty zaliczone do pozostałych sektorów (47,5%) oraz NBP (29,5%). Aktywa zagraniczne w dolarach amerykańskich wyniosły 468 mld zł. Ponad połowa tych należności (52,1%) stanowiła własność NBP, a 34,5% było w posiadaniu pozostałych sektorów. Należności od nierezydentów w walucie krajowej wyniosły 272 mld zł, udział pozostałych podmiotów w tej kwocie wyniósł 69,7%, a sektora bankowego – 29,9%.

Struktura walutowa aktywów zagranicznych w ciągu ostatnich sześciu lat jest stabilna i nie podlega istotnym wahaniom.

Tabela 9. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – aktywa w %

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Waluta krajowa	15,8	14,7	15,5	16,0	15,3	15,7
Waluty zagraniczne	84,2	85,3	84,5	84,0	84,7	84,3
CHF	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5
EUR	38,7	38,2	33,1	33,5	32,6	34,4
GBP	4,4	5,3	5,7	6,0	5,6	4,9
JPY	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
USD	29,1	29,3	31,1	29,7	27,3	27,0
Pozostałe waluty	11,6	12,3	14,2	14,4	18,7	17,5

Warto zwrócić uwagę na strukturę walutową instrumentów dłużnych, tj. tych, które wymagają spłaty kapitału lub odsetek. W 2022 r. w strukturze walutowej aktywnych instrumentów dłużnych (z wyłączeniem oficjalnych aktywów rezerwowych) udział walut zagranicznych stanowił 70,9%, a waluty krajowej 29,1%. Wśród walut zagranicznych dominowały dwie waluty – euro i dolar amerykański, a ich udział wyniósł odpowiednio 42,4% i 24,9%.

W strukturze walutowej oficjalnych aktywów rezerwowych na koniec 2022 r. dominowały waluty wchodzące w skład koszyka SDR¹⁰ (łącznie ich udział wyniósł 80,1%), w tym głównie trzy waluty: dolar amerykański, euro i funt szterling. Ich udział wyniósł odpowiednio 33,2%, 24,0% i 10,7%. Zdecydowanie mniejszy udział w aktywach rezerwowych miały waluty niewchodzące w skład koszyka SDR. Ich łączny udział wyniósł 19,9%. W tej grupie walut dominowały: dolar kanadyjski, dolar australijski, korona norweska i dolar nowozelandzki. Ich udział w aktywach rezerwowych wyniósł odpowiednio: 7,3%, 6,5%, 4,0% i 2,0%.

3.2. Struktura walutowa pasywów zagranicznych

W pasywach zagranicznych międzynarodowej pozycji inwestycyjnej na koniec 2022 r. największy udział miały dwie waluty: złoty polski – 59,1% i euro – 32,7%. Łączny udział obu walut w całych pasywach zagranicznych wyniósł 91,8%. W porównaniu z 2021 r. udział euro zwiększył się o 2,1 pkt proc., a udział waluty krajowej zmniejszył się o 1,9 pkt proc.

Tabela 10. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – pasywa w %

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Waluta krajowa	59,3	59,1	62,0	60,3	61,1	59,1
Waluty zagraniczne	40,7	40,9	38,0	39,7	38,9	40,9
CHF	2,0	1,7	1,4	1,4	1,0	0,8
EUR	30,0	30,0	29,4	31,4	30,6	32,7
GBP	0,1	0,5	0,7	0,9	0,7	0,7
JPY	0,5	0,5	0,5	0,5	0,3	0,3
USD	7,4	7,5	5,4	4,7	4,6	4,8
Pozostałe waluty	0,7	0,8	0,6	0,7	1,6	1,6

Zobowiązania zagraniczne polskich podmiotów w walucie krajowej na koniec 2022 r. wyniosły 1 631 mld zł. W zobowiązaniach tych udział podmiotów zaliczonych do pozostałych sektorów wyniósł 77,2%, sektora rządowego i samorządowego 9,0%, a sektora bankowego 13,5%. W zobowiązaniach pozostałych sektorów udział waluty krajowej w akcjach i innych udziałach kapitałowych stanowi prawie 100,0%, a w kredytach otrzymanych 35,6%. W przypadku sektora rządowego i samorządowego udział waluty krajowej w dłużnych papierach wartościowych wyniósł 45,3% (obligacje wyemitowane na rynek krajowy), a w kredytach otrzymanych 15,0%. W zobowiązaniach sektora bankowego udział kredytów otrzymanych w walucie krajowej stanowił 42,0%.

¹⁰ Międzynarodowy Fundusz Walutowy do koszyka SDR (specjalne prawa ciągnięcia) zaliczył: dolara amerykańskiego (USD), euro (EUR), jena japońskiego (JPY), funta szterlinga (GBP) i juana chińskiego (CNY).

Pasywa zagraniczne w euro wyniosły 902 mld zł. Ponad połowa tych zobowiązań to zobowiązania pozostałych sektorów (57,2%). Zobowiązania sektora rządowego i samorządowego stanowiły 26,9%, a sektora bankowego 13,0%.

Warto zwrócić uwagę na strukturę walutową pasywnych instrumentów dłużnych (zadłużenie zagraniczne), w których udział walut zagranicznych stanowił 66,6%, a waluty krajowej 33,4%. Wśród walut zagranicznych dominowały trzy waluty: euro, dolar amerykański i frank szwajcarski, ich udział w strukturze walutowej instrumentów dłużnych wyniósł odpowiednio 54,8%, 7,9% i 1,5%.

Struktura walutowa pasywów zagranicznych, podobnie jak aktywów w ciągu ostatnich sześciu lat, jest stabilna i nie zmienia się istotnie.

Rozdział 4

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna a zadłużenie zagraniczne

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna a zadłużenie zagraniczne

Zgodnie z zaleceniami organizacji międzynarodowych¹¹ instrumenty dłużne ujmowane w pasywach zagranicznych międzynarodowej pozycji inwestycyjnej są również wykazywane w zadłużeniu zagranicznym (brutto). Zadłużenie zagraniczne Polski na koniec 2022 r. wyniosło 1 630 mld zł, co stanowiło 59,1% pasywów zagranicznych. Największy udział w zadłużeniu zagranicznym miały sektor przedsiębiorstw – 53,5% (wzrost udziału o 0,9 pkt proc. w porównaniu z 2021 r.) oraz sektor rządowy i samorządowy – 26,5% (spadek udziału o 1,4 pkt proc. w porównaniu z 2021 r.).

Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB jest standardowym miernikiem służącym do oceny sytuacji zewnętrznej kraju. Dla pogłębionej oceny ważna jest jednak również struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto. Z tego punktu widzenia należy podzielić zobowiązania zagraniczne na instrumenty dłużne oraz instrumenty udziałowe. Rozróżnienie to jest szczególnie istotne dla krajów rejestrujących wysoki napływ kapitału w postaci zagranicznych inwestycji bezpośrednich. Można przyjąć, że akcje i inne formy udziałów kapitałowych stanowią mniej ryzykowne i bardziej stabilne formy finansowania zagranicznego. Uwzględniając powyższe, analizę należy uzupełnić o wskaźnik zadłużenia zagranicznego netto do PKB, który w porównaniu z międzynarodową pozycją inwestycyjną nie zawiera akcji i innych form udziałów kapitałowych, udziałowych papierów wartościowych, pozostałych udziałów kapitałowych i pochodnych instrumentów finansowych.

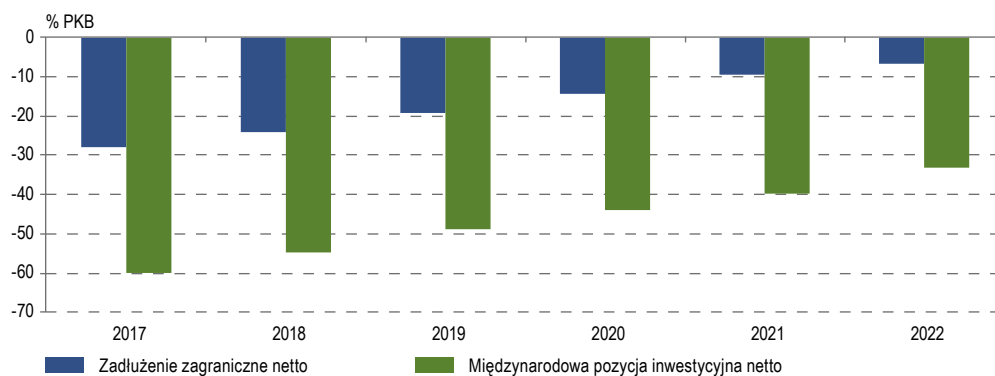
Zadłużenie zagraniczne netto Polski na koniec 2022 r. wyniosło 208 mld zł i zmniejszyło się o 42 mld zł, tj. o 16,7%, w porównaniu z 2021 r. Relacja zadłużenia zagranicznego netto do PKB na koniec 2022 r. wyniosła 6,8%. Prezentowany wskaźnik w przypadku Polski kształtuje się na zdecydowanie niższym poziomie niż relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB. Potwierdza to korzystną strukturę międzynarodowej pozycji inwestycyjnej Polski, po stronie pasywów ich istotną część stanowią akcje i inne formy udziałów kapitałowych nabyte przez nierezidentów w ramach inwestycji bezpośrednich.

Tabela 11. Zadłużenie zagraniczne netto Polski w mld zł

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aktywa zagraniczne (instrumenty dłużne)	776	856	906	1 079	1 237	1 422
Zadłużenie zagraniczne brutto	1 334	1 364	1 349	1 419	1 487	1 630
Zadłużenie zagraniczne netto	558	509	443	340	250	208

¹¹ Międzynarodowe standardy kompilacji międzynarodowej pozycji inwestycyjnej oraz zadłużenia zagranicznego zostały określone w następujących publikacjach: *Balance of Payments and International Investment Position Manual*, Sixth edition, 2009, *International Monetary Fund* i *External Debt Statistics*, 2014, *International Monetary Fund*.

Wykres 17. Zadłużenie zagraniczne netto i międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto Polski w relacji do PKB

Rozdział 5

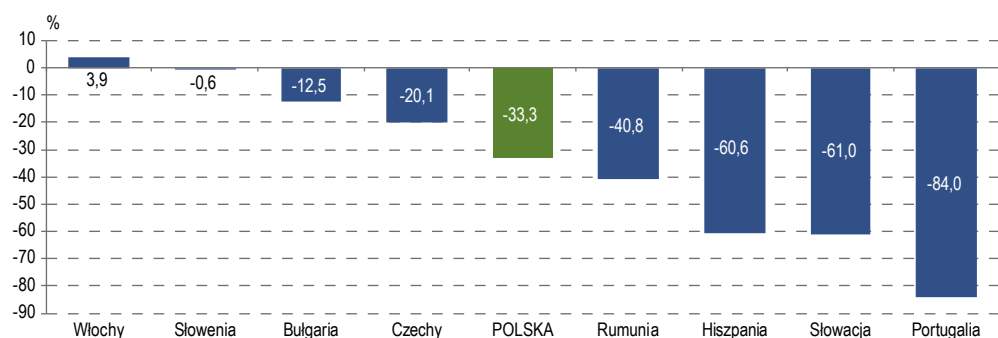
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski na tle wybranych krajów

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski na tle wybranych krajów¹²

5.1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto Polski na koniec 2022 r. była ujemna i wyniosła 1 024 mld zł, co stanowiło 33,3% PKB. W grupie wybranych krajów o podobnej zamożności¹³ międzynarodowa pozycja inwestycyjna była, z wyjątkiem Włoch, również ujemna, a jej relacja do PKB wahała się od 0,6% w Słowenii, 20,1% w Czechach, 40,8% w Rumunii do 84,0% w Portugalii. Średnia wartość tej relacji dla analizowanej grupy krajów na koniec 2022 r. wyniosła 34,3%.

Wykres 18. Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB w 2022 r.

W analizowanej grupie krajów saldo międzynarodowej pozycji inwestycyjnej w relacji do PKB poprawiło się w porównaniu z 2021 r., z wyjątkiem Czech, Włoch i Słowacji. Największą poprawę tego wskaźnika odnotowano w Portugalii (11,0 pkt proc.), Hiszpanii (10,8 pkt proc.) i Polsce (6,5 pkt proc.). Znaczące wartości poprawy tego wskaźnika zanotowały Słowenia (6,2 pkt proc.), Bułgaria (6,0 pkt proc.) i Rumunia (6,0 pkt proc.). Średni wzrost salda międzynarodowej pozycji inwestycyjnej w relacji do PKB w analizowanej grupie krajów wyniósł 7,8 pkt proc.

¹²Analizowana grupa krajów oprócz Polski obejmuje: Czechy, Słowację, Bułgarię, Rumunię, Słowenię, Portugalię, Hiszpanię i Włochy. W momencie sporządzania raportu nie były dostępne dane dla Węgier, które nie uwzględniały podmiotów specjalnego przeznaczenia. Podmioty specjalnego przeznaczenia mają wyjątkowo duży udział w statystyce dla Węgier. W związku z tym Węgry nie zostały uwzględnione w analizie.

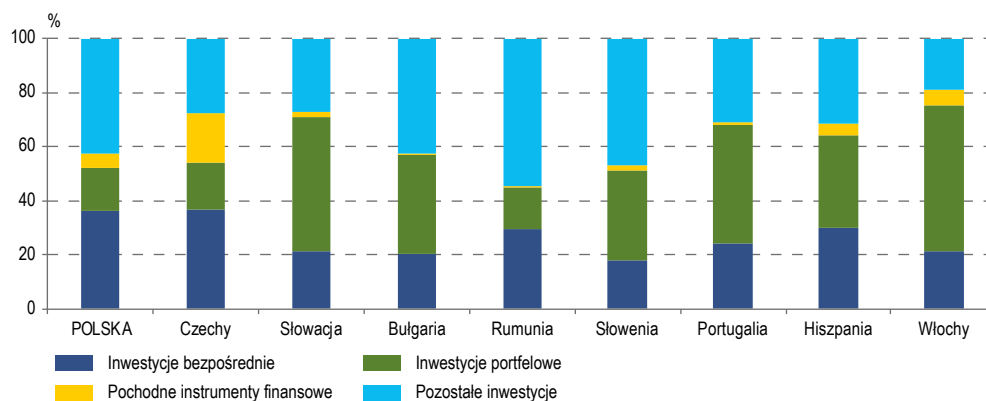
¹³W momencie sporządzania opisu nie było zrewidowanych danych o międzynarodowej pozycji inwestycyjnej dla grupy wybranych krajów. Dostępne były jedynie ich pierwsze wersje, opublikowane w czerwcu 2023 r. W przypadku Polski prezentowane są zrewidowane dane.

5.2. Aktywa zagraniczne

Aktywa zagraniczne Polski na koniec 2022 r. wyniosły 1 735 mld zł i odpowiadały 56,4% PKB. W grupie wybranych krajów relacja aktywów zagranicznych ogółem do PKB wahała się od 36,8% w Rumunii, przez 92,2% na Słowacji, 123,7% w Słowenii, 160,0% w Portugalii, do 198,5% w Hiszpanii.

Struktura aktywów zagranicznych¹⁴ w analizowanych krajach na koniec 2022 r. była zróżnicowana. W przypadku Polski ich główną część stanowiły pozostałe inwestycje (42,6%) oraz inwestycje bezpośrednie (36,1%). Udział inwestycji portfelowych wyniósł 15,9%, a pochodnych instrumentów finansowych – 5,4%. Polskie inwestycje za granicą na koniec 2022 r. charakteryzowały się wysokim udziałem inwestycji bezpośrednich oraz relatywnie niskim udziałem inwestycji portfelowych w porównaniu z wybraną grupą krajów.

Wykres 19. Struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej bez OAR – aktywa w 2022 r.

Wśród wybranych krajów struktury aktywów zagranicznych w Czechach i Rumunii były najbardziej podobne do struktury w Polsce.

W przypadku inwestycji bezpośrednich jedynie w Hiszpanii i Czechach udział tych inwestycji w aktywach zagranicznych w analizowanym okresie był wyższy niż w Polsce i wyniósł odpowiednio 37,0% oraz 36,7%. Udział inwestycji bezpośrednich w stanie aktywów zagranicznych (z wyłączeniem oficjalnych aktywów rezerwowych) w Polsce charakteryzował się spadkową tendencją od 2010 r. Podobne tendencje charakteryzowały Hiszpanię, dla której tendencja ta nie jest jednak równie wyraźna jak dla Polski.

Udział pozostałych inwestycji w aktywach zagranicznych dla Polski (42,6%) jest wyższy niż średnia dla analizowanej grupy krajów (35,4%).

¹⁴ Kraje strefy euro przekazały część oficjalnych aktywów rezerwowych Europejskiemu Bankowi Centralnemu. W porównaniu z krajami należącymi do strefy euro Polska, podobnie jak inne kraje regionu niebędące członkami strefy euro (z wyjątkiem Węgier), charakteryzuje się wysokim udziałem aktywów rezerwowych w aktywach zagranicznych. W celu zachowania porównywalności w analizie struktur aktywów zagranicznych nie uwzględniono aktywów rezerwowych.

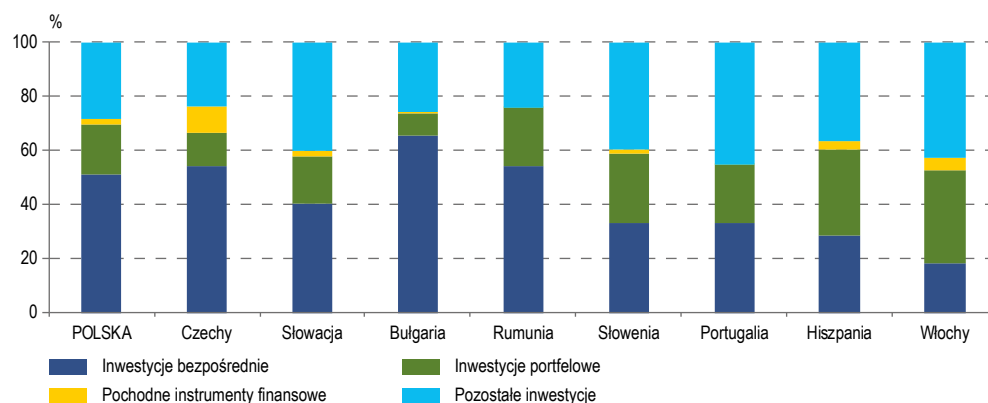
W Polsce stan inwestycji portfelowych stanowił 15,9% wszystkich inwestycji za granicą. Niższy udział tych inwestycji w omawianym okresie wykazała tylko Rumunia (15,3%).

We wszystkich analizowanych krajach, z wyjątkiem Słowacji, Włoch i Czech, odnotowano wzrost stanu inwestycji za granicą. Najsilniejsze przyrosty odnotowano w Polsce i Bułgarii (odpowiednio 12,0% oraz 11,6%). W analizowanej grupie krajów stan aktywów zagranicznych w 2022 r. charakteryzował się niższą dynamiką wzrostu niż w 2021 r., gdy były obserwowane tylko wzrosty (średnio 14,0 pkt proc.). W porównaniu z 2021 r. w rozważanych krajach średni wzrost stanu aktywów zagranicznych wyniósł 6,9%.

5.3. Pasywa zagraniczne

Pasywa zagraniczne polskich podmiotów na koniec 2022 r. wyniosły 2 759 mld zł i były równe 89,6% PKB. Średni poziom relacji zobowiązań zagranicznych do PKB w analizowanej grupie krajów wyniósł w tym okresie 152,1%. Najniższy poziom zaobserwowano w Rumunii (77,6%), zaś najwyższy w Hiszpanii (259,1%). Wartość tego wskaźnika w Polsce była drugą najniższą w analizowanej grupie krajów.

Wykres 20. Struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – pasywa w 2022 r.

Na poziom polskich pasywów zagranicznych na koniec 2022 r. wpłynęły głównie inwestycje bezpośrednie, które stanowiły 51,1% wszystkich polskich zobowiązań. Pozostałą część polskich pasywów stanowiły pozostałe inwestycje (28,1%), inwestycje portfelowe (18,4%) i pochodne instrumenty finansowe (2,4%). Strukturę pasywów zagranicznych najbardziej podobną do polskiej miała Rumunia, dla której inwestycje bezpośrednie stanowiły 54,3%, a inwestycje portfelowe – 21,6%.

Inwestycje portfelowe podmiotów zagranicznych w Polsce na koniec 2022 r. stanowiły 18,4% pasywów zagranicznych. W analizowanej grupie krajów średni udział tych inwestycji wyniósł 21,3%.

Stan pozostałych inwestycji zagranicznych w Polsce na koniec 2022 r. stanowił 28,1% wartości polskich pasywów zagranicznych.

Wszystkie kraje w analizowanej grupie, z wyjątkiem Słowacji, Włoch i Portugalii, odnotowały wzrost poziomu pasywów. Średni wzrost wartości pasywów zagranicznych w stosunku do poprzedniego roku wynosił 3,9%, w Polsce wskaźnik ten wyniósł 6,3%. Najsilniej wzrosły pasywa zagraniczne Bułgarii (6,7%), natomiast najsilniejszy spadek odnotowano dla Słowacji (9,8%).

Rozdział 6

Aneks

Tabela 1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	-1 195 969	-1 163 210	-1 116 153	-1 025 970	-1 046 207	-1 024 100
Ogółem aktywa	994 803	1 069 820	1 145 413	1 327 805	1 549 365	1 735 065
Inwestycje bezpośrednie	254 475	250 674	260 834	285 741	323 346	360 986
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	101 920	88 859	81 878	84 946	94 511	110 503
Instrumenty dłużne	152 555	161 815	178 956	200 795	228 835	250 483
Inwestycje portfelowe	123 668	133 625	144 817	136 817	161 596	158 829
Udziałowe papiery wartościowe	78 557	79 079	86 308	64 324	90 025	71 245
Dłużne papiery wartościowe	45 111	54 546	58 509	72 493	71 571	87 584
Papiery dłużne długoterminowe	44 948	54 264	58 200	72 242	71 307	73 781
Instrumenty rynku pieniężnego	163	282	309	251	264	13 803
Pochodne instrumenty finansowe	16 797	20 031	19 659	30 063	54 236	54 437
Pozostałe inwestycje	205 505	225 738	232 460	295 464	336 024	427 057
Pozostałe udziały kapitałowe	6 720	6 373	9 254	17 308	18 704	18 419
Pozostałe instrumenty dłużne	198 785	219 365	223 206	278 156	317 320	408 638
Narodowy Bank Polski	2	2	2	2	13	28
Sektor rządowy	47 779	53 152	54 699	59 514	55 131	54 445
MIF	47 631	60 999	57 961	57 633	74 065	143 622
Pozostałe sektory	103 373	105 212	110 544	161 007	188 111	210 543
Podmioty finansowe	21 184	22 838	25 782	61 593	66 472	70 755
Podmioty niefinansowe	82 189	82 374	84 762	99 414	121 639	139 788
Oficjalne aktywa rezerwowe	394 358	439 752	487 643	579 720	674 163	733 756
Ogółem pasywa	2 190 772	2 233 030	2 261 566	2 353 775	2 595 572	2 759 165
Inwestycje bezpośrednie	987 341	1 029 157	1 088 816	1 149 256	1 317 706	1 410 817
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	643 495	662 396	717 991	745 631	867 456	901 734
Instrumenty dłużne	343 846	366 761	370 825	403 625	450 250	509 083
Inwestycje portfelowe	658 382	641 054	587 183	560 138	535 441	506 827
Udziałowe papiery wartościowe	200 880	193 098	179 344	161 422	190 209	159 244
Dłużne papiery wartościowe	457 502	447 956	407 839	398 716	345 232	347 583
Papiery dłużne długoterminowe	457 480	447 917	407 798	397 664	345 222	347 548
Instrumenty rynku pieniężnego	22	39	41	1 052	10	35
Pochodne instrumenty finansowe	12 152	12 660	14 496	27 549	50 036	67 104
Pozostałe inwestycje	532 897	550 159	571 071	616 832	692 389	774 417
Pozostałe udziały kapitałowe	284	439	942	530	719	965
Alokacja SDR	6 478	6 812	6 866	7 128	29 767	30 731
Pozostałe instrumenty dłużne	526 135	542 908	563 263	609 174	661 903	742 721
Narodowy Bank Polski	32 034	40 472	45 905	47 532	39 977	57 664
Sektor rządowy	86 240	85 509	81 627	110 033	138 407	157 819
MIF	182 729	176 337	162 340	177 804	174 076	185 448
Pozostałe sektory	225 132	240 590	273 391	273 805	309 443	341 790
Podmioty finansowe	50 187	55 425	76 832	68 414	73 518	76 347
Podmioty niefinansowe	174 945	185 165	196 559	205 391	235 925	265 443

Tabela 2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (mln EUR)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	-286 740	-270 509	-262 099	-222 328	-227 466	-218 366
Ogółem aktywa	238 511	248 799	268 973	287 723	336 862	369 958
Inwestycje bezpośrednie	61 012	58 297	61 251	61 918	70 302	76 971
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	24 436	20 666	19 228	18 407	20 549	23 562
Instrumenty dłużne	36 576	37 631	42 023	43 511	49 753	53 409
Inwestycje portfelowe	29 649	31 076	34 006	29 647	35 133	33 867
Udziałowe papiery wartościowe	18 834	18 391	20 267	13 939	19 573	15 192
Dłużne papiery wartościowe	10 815	12 685	13 739	15 708	15 560	18 675
Papiery dłużne długoterminowe	10 776	12 619	13 667	15 654	15 503	15 732
Instrumenty rynku pieniężnego	39	66	72	54	57	2 943
Pochodne instrumenty finansowe	4 028	4 659	4 617	6 515	11 793	11 607
Pozostałe inwestycje	49 272	52 499	54 587	64 021	73 059	91 059
Pozostałe udziały kapitałowe	1 611	1 483	2 173	3 749	4 068	3 927
Pozostałe instrumenty dłużne	47 661	51 016	52 414	60 272	68 991	87 132
Narodowy Bank Polski	0	0	0	0	3	6
Sektor rządowy	11 455	12 361	12 845	12 897	11 987	11 609
MIF	11 421	14 185	13 610	12 489	16 102	30 623
Pozostałe sektory	24 785	24 470	25 959	34 886	40 899	44 894
Podmioty finansowe	5 079	5 312	6 055	13 345	14 453	15 088
Podmioty niefinansowe	19 706	19 158	19 904	21 541	26 446	29 806
Oficjalne aktywa rezerwowe	94 550	102 268	114 512	125 622	146 575	156 454
Ogółem pasywa	525 251	519 308	531 072	510 051	564 328	588 324
Inwestycje bezpośrednie	236 721	239 340	255 681	249 037	286 495	300 820
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	154 282	154 046	168 602	161 574	188 602	192 271
Instrumenty dłużne	82 439	85 294	87 079	87 463	97 893	108 549
Inwestycje portfelowe	157 850	149 082	137 885	121 379	116 416	108 068
Udziałowe papiery wartościowe	48 161	44 906	42 115	34 980	41 356	33 954
Dłużne papiery wartościowe	109 689	104 176	95 770	86 399	75 060	74 114
Papiery dłużne długoterminowe	109 684	104 167	95 761	86 171	75 058	74 107
Instrumenty rynku pieniężnego	5	9	9	228	2	7
Pochodne instrumenty finansowe	2 914	2 944	3 404	5 970	10 879	14 309
Pozostałe inwestycje	127 766	127 942	134 102	133 665	150 538	165 127
Pozostałe udziały kapitałowe	68	102	221	115	156	206
Alokacja SDR	1 553	1 584	1 612	1 545	6 472	6 553
Pozostałe instrumenty dłużne	126 145	126 256	132 269	132 005	143 910	158 368
Narodowy Bank Polski	7 680	9 412	10 780	10 299	8 691	12 296
Sektor rządowy	20 677	19 885	19 168	23 844	30 092	33 652
MIF	43 811	41 009	38 121	38 530	37 847	39 542
Pozostałe sektory	53 977	55 950	64 200	59 332	67 280	72 878
Podmioty finansowe	12 032	12 889	18 043	14 824	15 985	16 279
Podmioty niefinansowe	41 945	43 061	46 157	44 508	51 295	56 599

Tabela 3. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (mln USD)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	-343 542	-309 390	-293 906	-272 980	-257 685	-232 654
Ogółem aktywa	285 754	284 549	301 609	353 294	381 617	394 170
Inwestycje bezpośrednie	73 098	66 674	68 681	76 027	79 642	82 008
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	29 277	23 635	21 559	22 601	23 279	25 104
Instrumenty dłużne	43 821	43 039	47 122	53 426	56 363	56 904
Inwestycje portfelowe	35 524	35 542	38 133	36 403	39 802	36 083
Udziałowe papiery wartościowe	22 565	21 033	22 727	17 115	22 174	16 185
Dłużne papiery wartościowe	12 959	14 509	15 406	19 288	17 628	19 898
Papiery dłużne długoterminowe	12 912	14 434	15 324	19 222	17 563	16 762
Instrumenty rynku pieniężnego	47	75	82	66	65	3 136
Pochodne instrumenty finansowe	4 825	5 327	5 177	7 999	13 358	12 367
Pozostałe inwestycje	59 029	60 042	61 213	78 618	82 766	97 018
Pozostałe udziały kapitałowe	1 930	1 695	2 436	4 606	4 607	4 185
Pozostałe instrumenty dłużne	57 099	58 347	58 777	74 012	78 159	92 833
Narodowy Bank Polski	1	1	1	1	3	6
Sektor rządowy	13 724	14 138	14 404	15 835	13 579	12 369
MIF	13 681	16 225	15 263	15 335	18 243	32 628
Pozostałe sektory	29 693	27 983	29 109	42 841	46 334	47 830
Podmioty finansowe	6 085	6 074	6 790	16 389	16 372	16 073
Podmioty niefinansowe	23 608	21 909	22 319	26 452	29 962	31 757
Oficjalne aktywa rezerwowe	113 278	116 964	128 405	154 247	166 049	166 694
Ogółem pasywa	629 296	593 939	595 515	626 274	639 302	626 824
Inwestycje bezpośrednie	283 612	273 734	286 705	305 784	324 558	320 509
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	184 843	176 183	189 060	198 391	213 659	204 856
Instrumenty dłużne	98 769	97 551	97 645	107 393	110 899	115 653
Inwestycje portfelowe	189 119	170 507	154 617	149 037	131 882	115 141
Udziałowe papiery wartościowe	57 703	51 360	47 226	42 950	46 850	36 177
Dłużne papiery wartościowe	131 416	119 147	107 391	106 087	85 032	78 964
Papiery dłużne długoterminowe	131 410	119 137	107 380	105 806	85 030	78 956
Instrumenty rynku pieniężnego	6	10	11	281	2	8
Pochodne instrumenty finansowe	3 490	3 367	3 818	7 330	12 324	15 245
Pozostałe inwestycje	153 075	146 331	150 375	164 123	170 538	175 929
Pozostałe udziały kapitałowe	81	117	248	141	177	219
Alokacja SDR	1 861	1 812	1 808	1 897	7 332	6 981
Pozostałe instrumenty dłużne	151 133	144 402	148 319	162 085	163 029	168 729
Narodowy Bank Polski	9 201	10 765	12 088	12 647	9 846	13 100
Sektor rządowy	24 772	22 743	21 494	29 277	34 090	35 854
MIF	52 489	46 902	42 748	47 309	42 875	42 128
Pozostałe sektory	64 671	63 992	71 989	72 852	76 218	77 647
Podmioty finansowe	14 417	14 742	20 231	18 203	18 108	17 344
Podmioty niefinansowe	50 254	49 250	51 758	54 649	58 110	60 303

Tabela 4. Rozliczenie międzynarodowej pozycji inwestycyjnej w 2022 r. (mln zł)

	2021	Transakcje w 2021 r.	Inne zmiany	2022	Zmiana stanu	Dynamika (%)
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	-1 046 207	-54 759	76 866	-1 024 100	22 107	97,9%
Ogółem aktywa	1 549 365	211 106	-25 406	1 735 065	185 700	112,0%
Inwestycje bezpośrednie	323 346	50 112	-12 472	360 986	37 640	111,6%
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	94 511	28 477	-12 485	110 503	15 992	116,9%
Instrumenty dłużne	228 835	21 635	13	250 483	21 648	109,5%
Inwestycje portfelowe	161 596	14 771	-17 538	158 829	-2 767	98,3%
Udziałowe papiery wartościowe	90 025	-4 560	-14 220	71 245	-18 780	79,1%
Dłużne papiery wartościowe	71 571	19 331	-3 318	87 584	16 013	122,4%
Papiery dłużne długoterminowe	71 307	5 854	-3 380	73 781	2 474	103,5%
Instrumenty rynku pieniężnego	264	13 477	62	13 803	13 539	5228,4%
Pochodne instrumenty finansowe	54 236	-2 358	2 559	54 437	201	100,4%
Pozostałe inwestycje	336 024	87 375	3 658	427 057	91 033	127,1%
Pozostałe udziały kapitałowe	18 704	104	-389	18 419	-285	98,5%
Pozostałe instrumenty dłużne	317 320	87 271	4 047	408 638	91 318	128,8%
Narodowy Bank Polski	13	19	-4	28	15	215,4%
Sektor rządowy	55 131	-3 259	2 573	54 445	-686	98,8%
MIF	74 065	68 708	849	143 622	69 557	193,9%
Pozostałe sektory	188 111	21 803	629	210 543	22 432	111,9%
Podmioty finansowe	66 472	1 092	3 191	70 755	4 283	106,4%
Podmioty niefinansowe	121 639	20 711	-2 562	139 788	18 149	114,9%
Oficjalne aktywa rezerwowe	674 163	61 206	-1 613	733 756	59 593	108,8%
Ogółem pasywa	2 595 572	265 865	-102 272	2 759 165	163 593	106,3%
Inwestycje bezpośrednie	1 317 706	161 767	-68 656	1 410 817	93 111	107,1%
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	867 456	104 365	-70 087	901 734	34 278	104,0%
Instrumenty dłużne	450 250	57 402	1 431	509 083	58 833	113,1%
Inwestycje portfelowe	535 441	27 073	-55 687	506 827	-28 614	94,7%
Udziałowe papiery wartościowe	190 209	-5 351	-25 614	159 244	-30 965	83,7%
Dłużne papiery wartościowe	345 232	32 424	-30 073	347 583	2 351	100,7%
Papiery dłużne długoterminowe	345 222	32 372	-30 046	347 548	2 326	100,7%
Instrumenty rynku pieniężnego	10	52	-27	35	25	350,0%
Pochodne instrumenty finansowe	50 036	0	17 068	67 104	17 068	134,1%
Pozostałe inwestycje	692 389	77 025	5 003	774 417	82 028	111,8%
Pozostałe udziały kapitałowe	719	10	236	965	246	134,2%
Alokacja SDR	29 767	0	964	30 731	964	103,2%
Pozostałe instrumenty dłużne	661 903	77 015	3 803	742 721	80 818	112,2%
Narodowy Bank Polski	39 977	17 521	166	57 664	17 687	144,2%
Sektor rządowy	138 407	16 662	2 750	157 819	19 412	114,0%
MIF	174 076	25 937	-14 565	185 448	11 372	106,5%
Pozostałe sektory	309 443	16 895	15 452	341 790	32 347	110,5%
Podmioty finansowe	73 518	-760	3 589	76 347	2 829	103,8%
Podmioty niefinansowe	235 925	17 655	11 863	265 443	29 518	112,5%

Tabela 5. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na kategorie funkcjonalne (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aktywa	994 803	1 069 820	1 145 413	1 327 805	1 549 365	1 735 065
Inwestycje bezpośrednie	254 475	250 674	260 834	285 741	323 346	360 986
Inwestycje portfelowe	123 668	133 625	144 817	136 817	161 596	158 829
Pozostałe inwestycje	205 505	225 738	232 460	295 464	336 024	427 057
Pochodne instrumenty finansowe	16 797	20 031	19 659	30 063	54 236	54 437
Oficjalne aktywa rezerwowe	394 358	439 752	487 643	579 720	674 163	733 756
Pasywa	2 190 772	2 233 030	2 261 566	2 353 775	2 595 572	2 759 165
Inwestycje bezpośrednie	987 341	1 029 157	1 088 816	1 149 256	1 317 706	1 410 817
Inwestycje portfelowe	658 382	641 054	587 183	560 138	535 441	506 827
Pozostałe inwestycje	532 897	550 159	571 071	616 832	692 389	774 417
Pochodne instrumenty finansowe	12 152	12 660	14 496	27 549	50 036	67 104
Netto	-1 195 969	-1 163 210	-1 116 153	-1 025 970	-1 046 207	-1 024 100
Inwestycje bezpośrednie	-732 866	-778 483	-827 982	-863 515	-994 360	-1 049 831
Inwestycje portfelowe	-534 714	-507 429	-442 366	-423 321	-373 845	-347 998
Pozostałe inwestycje	-327 392	-324 421	-338 611	-321 368	-356 365	-347 360
Pochodne instrumenty finansowe	4 645	7 371	5 163	2 514	4 200	-12 667
Oficjalne aktywa rezerwowe	394 358	439 752	487 643	579 720	674 163	733 756

Tabela 6. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na kategorie funkcjonalne (mln EUR)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aktywa	238 511	248 799	268 973	287 723	336 862	369 958
Inwestycje bezpośrednie	61 012	58 297	61 251	61 918	70 302	76 971
Inwestycje portfelowe	29 649	31 076	34 006	29 647	35 133	33 867
Pozostałe inwestycje	49 272	52 499	54 587	64 021	73 059	91 059
Pochodne instrumenty finansowe	4 028	4 659	4 617	6 515	11 793	11 607
Oficjalne aktywa rezerwowe	94 550	102 268	114 512	125 622	146 575	156 454
Pasywa	525 251	519 308	531 072	510 051	564 328	588 324
Inwestycje bezpośrednie	236 721	239 340	255 681	249 037	286 495	300 820
Inwestycje portfelowe	157 850	149 082	137 885	121 379	116 416	108 068
Pozostałe inwestycje	127 766	127 942	134 102	133 665	150 538	165 127
Pochodne instrumenty finansowe	2 914	2 944	3 404	5 970	10 879	14 309
Netto	-286 740	-270 509	-262 099	-222 328	-227 466	-218 366
Inwestycje bezpośrednie	-175 709	-181 043	-194 430	-187 119	-216 193	-223 849
Inwestycje portfelowe	-128 201	-118 006	-103 879	-91 732	-81 283	-74 201
Pozostałe inwestycje	-78 494	-75 443	-79 515	-69 644	-77 479	-74 068
Pochodne instrumenty finansowe	1 114	1 715	1 213	545	914	-2 702
Oficjalne aktywa rezerwowe	94 550	102 268	114 512	125 622	146 575	156 454

Tabela 7. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – podział na sektory (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aktywa	994 803	1 069 820	1 145 413	1 327 805	1 549 365	1 735 065
NBP	394 497	439 896	487 788	579 890	674 346	733 958
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	68 704	85 316	86 132	105 731	126 422	223 973
Sektor rządowy	52 815	59 406	62 484	76 159	73 499	70 400
Pozostałe sektory	478 787	485 202	509 009	566 025	675 098	706 734
Pasywa	2 190 772	2 233 030	2 261 566	2 353 775	2 595 572	2 759 165
NBP	38 512	47 284	52 771	54 660	69 744	88 395
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	354 528	346 734	323 401	327 990	383 688	373 150
Sektor rządowy	510 157	488 572	437 757	447 225	413 801	431 404
Pozostałe sektory	1 287 575	1 350 440	1 447 637	1 523 900	1 728 339	1 866 216
Netto	-1 195 969	-1 163 210	-1 116 153	-1 025 970	-1 046 207	-1 024 100
NBP	355 985	392 612	435 017	525 230	604 602	645 563
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	-285 824	-261 418	-237 269	-222 259	-257 266	-149 177
Sektor rządowy	-457 342	-429 166	-375 273	-371 066	-340 302	-361 004
Pozostałe sektory	-808 788	-865 238	-938 628	-957 875	-1 053 241	-1 159 482

Tabela 8. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – podział na sektory (mln EUR)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aktywa	238 511	248 799	268 973	287 723	336 862	369 958
NBP	94 583	102 301	114 546	125 658	146 615	156 497
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	16 474	19 841	20 225	22 911	27 486	47 754
Sektor rządowy	12 662	13 816	14 674	16 504	15 981	15 011
Pozostałe sektory	114 792	112 841	119 528	122 650	146 780	150 696
Pasywa	525 235	519 308	531 072	510 051	564 328	588 324
NBP	9 233	10 996	12 392	11 844	15 163	18 849
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	85 000	80 637	75 942	71 075	83 421	79 565
Sektor rządowy	122 298	113 621	102 796	96 912	89 968	91 987
Pozostałe sektory	308 704	314 054	339 942	330 220	375 776	397 923
Netto	-286 724	-270 509	-262 099	-222 328	-227 466	-218 366
NBP	85 350	91 305	102 154	113 814	131 452	137 648
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	-68 526	-60 796	-55 717	-48 164	-55 935	-31 811
Sektor rządowy	-109 636	-99 805	-88 122	-80 408	-73 987	-76 976
Pozostałe sektory	-193 912	-201 213	-220 414	-207 570	-228 996	-247 227

Tabela 9. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – aktywa (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aktywa	994 803	1 069 820	1 145 413	1 327 805	1 549 365	1 735 065
Inwestycje bezpośrednie	254 475	250 674	260 834	285 741	323 346	360 986
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	101 920	88 859	81 878	84 946	94 511	110 503
Instrumenty dłużne	152 555	161 815	178 956	200 795	228 835	250 483
Inwestycje portfelowe	123 668	133 625	144 817	136 817	161 596	158 829
Udziałowe papiery wartościowe	78 557	79 079	86 308	64 324	90 025	71 245
Dłużne papiery wartościowe	45 111	54 546	58 509	72 493	71 571	87 584
Papiery dłużne długoterminowe	44 948	54 264	58 200	72 242	71 307	73 781
Instrumenty rynku pieniężnego	163	282	309	251	264	13 803
Pozostałe inwestycje	205 505	225 738	232 460	295 464	336 024	427 057
Pozostałe udziały kapitałowe	6 720	6 373	9 254	17 308	18 704	18 419
Udzielone kredyty handlowe	65 501	70 537	73 880	87 046	108 310	133 481
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	65 501	70 537	73 880	87 046	108 310	133 481
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	25 225	31 689	35 434	35 124	38 725	46 273
Długoterminowe	17 677	21 390	25 202	24 839	28 383	32 489
Krótkoterminowe	7 548	10 299	10 232	10 285	10 342	13 784
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	40 301	47 695	41 214	48 080	66 653	126 913
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	40 301	47 695	41 214	48 080	66 653	126 913
Pozostałe aktywa zagraniczne	55 792	56 628	58 941	93 193	87 296	84 630
Długoterminowe	7 563	8 432	7 919	8 365	8 929	10 432
Krótkoterminowe	48 229	48 196	51 022	84 828	78 367	74 198
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	11 966	12 816	13 737	14 713	16 336	17 341
Pochodne instrumenty finansowe	16 797	20 031	19 659	30 063	54 236	54 437
Oficjalne aktywa rezerwowe	394 358	439 752	487 643	579 720	674 163	733 756

Tabela 10. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – aktywa (mln EUR)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aktywa	238 511	248 799	268 973	287 723	336 862	369 958
Inwestycje bezpośrednie	61 012	58 297	61 251	61 918	70 302	76 971
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	24 436	20 666	19 228	18 407	20 549	23 562
Instrumenty dłużne	36 576	37 631	42 023	43 511	49 753	53 409
Inwestycje portfelowe	29 649	31 076	34 006	29 647	35 133	33 867
Udziałowe papiery wartościowe	18 834	18 391	20 267	13 939	19 573	15 192
Dłużne papiery wartościowe	10 815	12 685	13 739	15 708	15 560	18 675
Papiery dłużne długoterminowe	10 776	12 619	13 667	15 654	15 503	15 732
Instrumenty rynku pieniężnego	39	66	72	54	57	2 943
Pozostałe inwestycje	49 272	52 499	54 587	64 021	73 059	91 059
Pozostałe udziały kapitałowe	1 611	1 483	2 173	3 749	4 068	3 927
Udzielone kredyty handlowe	15 704	16 404	17 349	18 862	23 549	28 462
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	15 704	16 404	17 349	18 862	23 549	28 462
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	6 048	7 370	8 321	7 610	8 420	9 866
Długoterminowe	4 238	4 975	5 918	5 382	6 171	6 927
Krótkoterminowe	1 810	2 395	2 403	2 228	2 249	2 939
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	9 663	11 092	9 678	10 418	14 491	27 061
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	9 663	11 092	9 678	10 418	14 491	27 061
Pozostałe aktywa zagraniczne	13 377	13 169	13 840	20 194	18 979	18 045
Długoterminowe	1 814	1 961	1 859	1 813	1 941	2 224
Krótkoterminowe	11 563	11 208	11 981	18 381	17 038	15 821
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2 869	2 981	3 226	3 188	3 552	3 698
Pochodne instrumenty finansowe	4 028	4 659	4 617	6 515	11 793	11 607
Oficjalne aktywa rezerwowe	94 550	102 268	114 512	125 622	146 575	156 454

Tabela 11. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – pasywa (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pasywa	2 190 772	2 233 030	2 261 566	2 353 775	2 595 572	2 759 165
Inwestycje bezpośrednie	987 341	1 029 157	1 088 816	1 149 256	1 317 706	1 410 817
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	643 495	662 396	717 991	745 631	867 456	901 734
Instrumenty dłużne	343 846	366 761	370 825	403 625	450 250	509 083
Inwestycje portfelowe	658 382	641 054	587 183	560 138	535 441	506 827
Udziałowe papiery wartościowe	200 880	193 098	179 344	161 422	190 209	159 244
Dłużne papiery wartościowe	457 502	447 956	407 839	398 716	345 232	347 583
Papiery dłużne długoterminowe	457 480	447 917	407 798	397 664	345 222	347 548
Instrumenty rynku pieniężnego	22	39	41	1 052	10	35
Pozostałe inwestycje	532 897	550 159	571 071	616 832	692 389	774 417
Pozostałe udziały kapitałowe	284	439	942	530	719	965
Otrzymane kredyty handlowe	66 362	72 702	75 203	77 831	97 734	112 729
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	66 362	72 702	75 203	77 831	97 734	112 729
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	335 466	346 337	356 146	382 912	421 757	473 844
Długoterminowe	312 443	320 451	318 439	352 098	387 721	437 903
Krótkoterminowe	23 023	25 886	37 707	30 814	34 036	35 941
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	110 840	111 173	114 302	124 322	123 268	138 407
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	110 840	111 173	114 302	124 322	123 268	138 407
Pozostałe pasywa zagraniczne	11 369	10 454	15 206	21 520	16 269	14 689
Długoterminowe	3 680	3 708	7 683	15 319	10 735	6 136
Krótkoterminowe	7 689	6 746	7 523	6 201	5 534	8 553
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2 098	2 242	2 406	2 589	2 875	3 052
Alokacja SDR	6 478	6 812	6 866	7 128	29 767	30 731
Pochodne instrumenty finansowe	12 152	12 660	14 496	27 549	50 036	67 104

Tabela 12. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – pasywa (mln EUR)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pasywa	525 251	519 308	531 072	510 051	564 328	588 324
Inwestycje bezpośrednie	236 721	239 340	255 681	249 037	286 495	300 820
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	154 282	154 046	168 602	161 574	188 602	192 271
Instrumenty dłużne	82 439	85 294	87 079	87 463	97 893	108 549
Inwestycje portfelowe	157 850	149 082	137 885	121 379	116 416	108 068
Udziałowe papiery wartościowe	48 161	44 906	42 115	34 980	41 356	33 954
Dłużne papiery wartościowe	109 689	104 176	95 770	86 399	75 060	74 114
Papiery dłużne długoterminowe	109 684	104 167	95 761	86 171	75 058	74 107
Instrumenty rynku pieniężnego	5	9	9	228	2	7
Pozostałe inwestycje	127 766	127 942	134 102	133 665	150 538	165 127
Pozostałe udziały kapitałowe	68	102	221	115	156	206
Otrzymane kredyty handlowe	15 910	16 907	17 660	16 865	21 249	24 037
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	15 910	16 907	17 660	16 865	21 249	24 037
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	80 432	80 543	83 633	82 976	91 698	101 036
Długoterminowe	74 911	74 522	74 778	76 299	84 298	93 373
Krótkoterminowe	5 521	6 021	8 855	6 677	7 400	7 663
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	26 575	25 854	26 841	26 939	26 800	29 512
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	26 575	25 854	26 841	26 939	26 800	29 512
Pozostałe pasywa zagraniczne	2 725	2 431	3 570	4 664	3 538	3 132
Długoterminowe	883	862	1 804	3 320	2 335	1 308
Krótkoterminowe	1 842	1 569	1 766	1 344	1 203	1 824
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	503	521	565	561	625	651
Alokacja SDR	1 553	1 584	1 612	1 545	6 472	6 553
Pochodne instrumenty finansowe	2 914	2 944	3 404	5 970	10 879	14 309

Tabela 13. Inwestycje bezpośrednie (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inwestycje bezpośrednie	-732 866	-778 483	-827 982	-863 515	-994 360	-1 049 831
Inwestycje bezpośrednie – aktywa	254 475	250 674	260 834	285 741	323 346	360 986
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	101 920	88 859	81 878	84 946	94 511	110 503
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	1 204	631	855	1 759	2 560	3 298
Pozostałe sektory	100 716	88 228	81 023	83 187	91 951	107 205
Instrumenty dłużne	152 555	161 815	178 956	200 795	228 835	250 483
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	0	0	1	0	8	1
Pozostałe sektory	152 555	161 815	178 955	200 795	228 827	250 482
Inwestycje bezpośrednie – pasywa	987 341	1 029 157	1 088 816	1 149 256	1 317 706	1 410 817
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	643 495	662 396	717 991	745 631	867 456	901 734
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	100 993	89 053	77 658	61 050	95 590	68 004
Pozostałe sektory	542 502	573 343	640 333	684 581	771 866	833 730
Instrumenty dłużne	343 846	366 761	370 825	403 625	450 250	509 083
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	21	7	80	82	162	137
Pozostałe sektory	343 825	366 754	370 745	403 543	450 088	508 946

Tabela 14. Inwestycje bezpośrednie – podział na sektory (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inwestycje bezpośrednie	-732 866	-778 483	-827 982	-863 515	-994 360	-1 049 831
Inwestycje bezpośrednie – aktywa	254 475	250 674	260 834	285 741	323 346	360 986
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	1 204	631	856	1 759	2 568	3 299
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	1 204	631	855	1 759	2 560	3 298
Instrumenty dłużne	0	0	1	0	8	1
Pozostałe sektory	253 271	250 043	259 978	283 982	320 778	357 687
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	100 716	88 228	81 023	83 187	91 951	107 205
Instrumenty dłużne	152 555	161 815	178 955	200 795	228 827	250 482
Inwestycje bezpośrednie – pasywa	987 341	1 029 157	1 088 816	1 149 256	1 317 706	1 410 817
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	101 014	89 060	77 738	61 132	95 752	68 141
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	100 993	89 053	77 658	61 050	95 590	68 004
Instrumenty dłużne	21	7	80	82	162	137
Pozostałe sektory	886 327	940 097	1 011 078	1 088 124	1 221 954	1 342 676
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	542 502	573 343	640 333	684 581	771 866	833 730
Instrumenty dłużne	343 825	366 754	370 745	403 543	450 088	508 946

Tabela 15. Inwestycje portfelowe (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inwestycje portfelowe	-534 714	-507 429	-442 366	-423 321	-373 845	-347 998
Inwestycje portfelowe – aktywa	123 668	133 625	144 817	136 817	161 596	158 829
Udziałowe papiery wartościowe	78 557	79 079	86 308	64 324	90 025	71 245
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	621	682	1 044	1 346	1 054	936
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	77 936	78 397	85 264	62 978	88 971	70 309
Podmioty finansowe	75 023	75 601	81 938	52 616	74 597	56 490
Podmioty niefinansowe	2 913	2 796	3 326	10 362	14 374	13 819
Dłużne papiery wartościowe	45 111	54 546	58 509	72 493	71 571	87 584
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	8 667	13 774	15 226	26 669	25 746	42 082
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	36 444	40 772	43 283	45 824	45 825	45 502
Podmioty finansowe	30 068	34 033	36 462	39 005	38 539	34 937
Podmioty niefinansowe	6 376	6 739	6 821	6 819	7 286	10 565
Długoterminowe papiery dłużne	44 948	54 264	58 200	72 242	71 307	73 781
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	8 667	13 774	15 226	26 669	25 684	31 462
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	36 281	40 490	42 974	45 573	45 623	42 319
Podmioty finansowe	29 936	33 780	36 171	38 834	38 425	32 405
Podmioty niefinansowe	6 345	6 710	6 803	6 739	7 198	9 914
Instrumenty rynku pieniężnego	163	282	309	251	264	13 803
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	0	0	0	0	62	10 620
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	163	282	309	251	202	3 183
Podmioty finansowe	132	253	291	171	114	2 532
Podmioty niefinansowe	31	29	18	80	88	651
Inwestycje portfelowe – pasywa	658 382	641 054	587 183	560 138	535 441	506 827
Udziałowe papiery wartościowe	200 880	193 098	179 344	161 422	190 209	159 244
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	38 157	36 985	31 880	18 601	35 152	21 124
Sektor rządowy	67	67	67	67	67	67
Pozostałe sektory	162 656	156 046	147 397	142 754	154 990	138 053
Podmioty finansowe	75 282	79 629	83 100	71 255	75 045	70 847
Podmioty niefinansowe	87 374	76 417	64 297	71 499	79 945	67 206
Dłużne papiery wartościowe	457 502	447 956	407 839	398 716	345 232	347 583
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	22 758	33 826	39 865	47 943	48 092	53 566
Sektor rządowy	423 850	402 996	356 063	337 125	275 327	273 518
Pozostałe sektory	10 894	11 134	11 911	13 648	21 813	20 499
Podmioty finansowe	4 337	3 931	3 731	3 148	6 006	6 314
Podmioty niefinansowe	6 557	7 203	8 180	10 500	15 807	14 185
Długoterminowe papiery dłużne	457 480	447 917	407 798	397 664	345 222	347 548
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	22 758	33 826	39 865	47 820	48 092	53 566
Sektor rządowy	423 849	402 995	356 062	336 198	275 322	273 518
Pozostałe sektory	10 873	11 096	11 871	13 646	21 808	20 464
Podmioty finansowe	4 337	3 931	3 701	3 148	6 002	6 279
Podmioty niefinansowe	6 536	7 165	8 170	10 498	15 806	14 185
Instrumenty rynku pieniężnego	22	39	41	1 052	10	35
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	0	0	0	123	0	0
Sektor rządowy	1	1	1	927	5	0
Pozostałe sektory	21	38	40	2	5	35
Podmioty finansowe	0	0	30	0	4	35
Podmioty niefinansowe	21	38	10	2	1	0

Tabela 16. Inwestycje portfelowe – podział na sektory (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inwestycje portfelowe	-534 714	-507 429	-442 366	-423 321	-373 845	-347 998
Inwestycje portfelowe – aktywa	123 668	133 625	144 817	136 817	161 596	158 829
Narodowy Bank Polski	0	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	9 288	14 456	16 270	28 015	26 800	43 018
Udziałowe papiery wartościowe	9 288	14 456	16 270	28 015	26 800	43 018
Dłużne papiery wartościowe	621	682	1 044	1 346	1 054	936
Długoterminowe papiery dłużne	8 667	13 774	15 226	26 669	25 746	42 082
Instrumenty rynku pieniężnego	8 667	13 774	15 226	26 669	25 684	31 462
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	114 380	119 169	128 547	108 802	134 796	115 811
Udziałowe papiery wartościowe	77 936	78 397	85 264	62 978	88 971	70 309
Dłużne papiery wartościowe	36 444	40 772	43 283	45 824	45 825	45 502
Długoterminowe papiery dłużne	36 281	40 490	42 974	45 573	45 623	42 319
Instrumenty rynku pieniężnego	163	282	309	251	202	3 183
Inwestycje portfelowe – pasywa	658 382	641 054	587 183	560 138	535 441	506 827
Narodowy Bank Polski	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	60 915	70 811	71 745	66 544	83 244	74 690
Udziałowe papiery wartościowe	38 157	36 985	31 880	18 601	35 152	21 124
Dłużne papiery wartościowe	22 758	33 826	39 865	47 943	48 092	53 566
Długoterminowe papiery dłużne	22 758	33 826	39 865	47 820	48 092	53 566
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	123	0	0
Sektor rządowy	423 917	403 063	356 130	337 192	275 394	273 585
Udziałowe papiery wartościowe	67	67	67	67	67	67
Długoterminowe papiery dłużne	423 850	402 996	356 063	337 125	275 327	273 518
w tym: obligacje wyemitowane na rynkach zagranicznych	222 462	209 995	193 927	193 262	161 266	149 547
Instrumenty rynku pieniężnego	1	1	1	927	5	0
Pozostałe sektory	173 550	167 180	159 308	156 402	176 803	158 552
Udziałowe papiery wartościowe	162 656	156 046	147 397	142 754	154 990	138 053
Dłużne papiery wartościowe	10 894	11 134	11 911	13 648	21 813	20 499
Długoterminowe papiery dłużne	10 873	11 096	11 871	13 646	21 808	20 464
Instrumenty rynku pieniężnego	21	38	40	2	5	35

Tabela 17. Pozostałe inwestycje – aktywa (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pozostałe inwestycje	-327 392	-324 421	-338 611	-321 368	-356 365	-347 360
Pozostałe inwestycje – aktywa	205 505	225 738	232 460	295 464	336 024	427 057
Pozostałe udziały kapitałowe	6 720	6 373	9 254	17 308	18 704	18 419
NBP	137	142	143	168	170	174
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	45	47	47	39	81	82
Sektor rządowy	3 301	3 331	5 966	14 247	14 353	14 759
Pozostałe sektory	3 237	2 853	3 098	2 854	4 100	3 404
Podmioty finansowe	3 031	2 588	2 922	2 660	3 876	3 153
Podmioty niefinansowe	206	265	176	194	224	251
Udzielone kredyty handlowe	65 501	70 537	73 880	87 046	108 310	133 481
Sektor rządowy	564	4 903	8 107	13 990	22 168	33 058
Pozostałe sektory	64 937	65 634	65 773	73 056	86 142	100 423
Podmioty finansowe	1 332	1 428	1 526	1 954	1 958	2 650
Podmioty niefinansowe	63 605	64 206	64 247	71 102	84 184	97 773
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	25 225	31 689	35 434	35 124	38 725	46 273
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	17 426	22 343	25 161	24 846	27 463	33 622
Sektor rządowy	1 582	1 912	1 924	1 957	2 079	2 248
Pozostałe sektory	6 217	7 434	8 349	8 321	9 183	10 403
Podmioty finansowe	4 376	5 352	6 231	5 910	6 637	7 240
Podmioty niefinansowe	1 841	2 082	2 118	2 411	2 546	3 163
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	40 301	47 695	41 214	48 080	66 653	126 913
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	28 840	36 521	28 968	26 645	38 306	95 385
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	11 461	11 174	12 246	21 435	28 347	31 528
Podmioty finansowe	1 272	1 264	1 514	2 323	2 170	3 375
Podmioty niefinansowe	10 189	9 910	10 732	19 112	26 177	28 153
Pozostałe aktywa zagraniczne	55 792	56 628	58 941	93 193	87 296	84 630
NBP	2	2	2	2	13	28
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	1 365	2 135	3 832	6 142	8 296	14 615
Sektor rządowy	45 633	46 337	44 668	43 567	30 884	19 139
Pozostałe sektory	8 792	8 154	10 439	43 482	48 103	50 848
Podmioty finansowe	2 537	2 419	3 097	36 952	39 614	40 491
Podmioty niefinansowe	6 255	5 735	7 342	6 530	8 489	10 357
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	11 966	12 816	13 737	14 713	16 336	17 341
Pozostałe sektory	11 966	12 816	13 737	14 713	16 336	17 341
Podmioty finansowe	11 667	12 375	13 414	14 454	16 093	16 999
Podmioty niefinansowe	299	441	323	259	243	342

Tabela 18. Pozostałe inwestycje – pasywa (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pozostałe inwestycje	-327 392	-324 421	-338 611	-321 368	-356 365	-347 360
Pozostałe inwestycje – pasywa	532 897	550 159	571 071	616 832	692 389	774 417
Pozostałe udziały kapitałowe	284	439	942	530	719	965
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	284	439	942	530	719	965
Podmioty finansowe	12	2	0	-1	0	0
Podmioty niefinansowe	272	437	942	531	719	965
Otrzymane kredyty handlowe	66 362	72 702	75 203	77 831	97 734	112 729
Sektor rządowy	83	44	72	208	241	312
Pozostałe sektory	66 279	72 658	75 131	77 623	97 493	112 417
Podmioty finansowe	1 295	1 401	1 290	1 381	1 292	1 455
Podmioty niefinansowe	64 984	71 257	73 841	76 242	96 201	110 962
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	335 466	346 337	356 146	382 912	421 757	473 844
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	97 555	99 949	89 727	96 035	89 887	102 066
Sektor rządowy	85 791	85 219	81 302	102 922	132 777	153 546
Pozostałe sektory	152 120	161 169	185 117	183 955	199 093	218 232
Podmioty finansowe	45 699	49 799	65 952	57 271	63 506	68 915
Podmioty niefinansowe	106 421	111 370	119 165	126 684	135 587	149 317
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	110 840	111 173	114 302	124 322	123 268	138 407
NBP	31 907	40 472	45 905	47 530	39 975	57 652
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	78 933	70 701	68 397	76 792	83 293	80 755
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	0	0	0	0	0	0
Podmioty finansowe	0	0	0	0	0	0
Podmioty niefinansowe	0	0	0	0	0	0
Pozostałe pasywa zagraniczne	11 369	10 454	15 206	21 520	16 269	14 689
NBP	127	0	0	2	2	12
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	6 241	5 687	4 216	4 977	896	2 627
Sektor rządowy	366	246	253	6 903	5 389	3 961
Pozostałe sektory	4 635	4 521	10 737	9 638	9 982	8 089
Podmioty finansowe	1 095	1 983	7 184	7 173	5 845	2 925
Podmioty niefinansowe	3 540	2 538	3 553	2 465	4 137	5 164
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2 098	2 242	2 406	2 589	2 875	3 052
Pozostałe sektory	2 098	2 242	2 406	2 589	2 875	3 052
Podmioty finansowe	2 098	2 242	2 406	2 589	2 875	3 052
Podmioty niefinansowe	0	0	0	0	0	0
Alokacja SDR	6 478	6 812	6 866	7 128	29 767	30 731
NBP	6 478	6 812	6 866	7 128	29 767	30 731

Tabela 19. Pozostałe inwestycje – aktywa – podział na sektory (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pozostałe inwestycje – aktywa	205 505	225 738	232 460	295 464	336 024	427 057
Narodowy Bank Polski	139	144	145	170	183	202
Pozostałe udziały kapitałowe	137	142	143	168	170	174
Długoterminowe	137	142	143	168	170	174
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa zagraniczne	2	2	2	2	13	28
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	2	2	2	2	13	28
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	47 676	61 046	58 008	57 672	74 146	143 704
Pozostałe udziały kapitałowe	45	47	47	39	81	82
Długoterminowe	45	47	47	39	81	82
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	17 426	22 343	25 161	24 846	27 463	33 622
Długoterminowe	12 485	15 184	18 718	19 031	22 142	25 506
Krótkoterminowe	4 941	7 159	6 443	5 815	5 321	8 116
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	28 840	36 521	28 968	26 645	38 306	95 385
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	28 840	36 521	28 968	26 645	38 306	95 385
Pozostałe aktywa zagraniczne	1 365	2 135	3 832	6 142	8 296	14 615
Długoterminowe	261	475	750	810	383	502
Krótkoterminowe	1 104	1 660	3 082	5 332	7 913	14 113
Sektor rządowy	51 080	56 483	60 665	73 761	69 484	69 204
Pozostałe udziały kapitałowe	3 301	3 331	5 966	14 247	14 353	14 759
Długoterminowe	3 301	3 331	5 966	14 247	14 353	14 759
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Udzielone kredyty handlowe	564	4 903	8 107	13 990	22 168	33 058
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	564	4 903	8 107	13 990	22 168	33 058
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	1 582	1 912	1 924	1 957	2 079	2 248
Długoterminowe	1 582	1 912	1 924	1 957	2 079	2 248
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa zagraniczne	45 633	46 337	44 668	43 567	30 884	19 139
Długoterminowe	5 998	6 432	4 884	4 942	5 431	5 990
Krótkoterminowe	39 635	39 905	39 784	38 625	25 453	13 149
Pozostałe sektory	106 610	108 065	113 642	163 861	192 211	213 947
Pozostałe udziały kapitałowe	3 237	2 853	3 098	2 854	4 100	3 404
Długoterminowe	3 237	2 853	3 098	2 854	4 100	3 404
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Udzielone kredyty handlowe	64 937	65 634	65 773	73 056	86 142	100 423
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	64 937	65 634	65 773	73 056	86 142	100 423
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	6 217	7 434	8 349	8 321	9 183	10 403
Długoterminowe	3 610	4 294	4 560	3 851	4 162	4 735
Krótkoterminowe	2 607	3 140	3 789	4 470	5 021	5 668
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	11 461	11 174	12 246	21 435	28 347	31 528
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	11 461	11 174	12 246	21 435	28 347	31 528
Pozostałe aktywa zagraniczne	8 792	8 154	10 439	43 482	48 103	50 848
Długoterminowe	1 304	1 525	2 285	2 613	3 115	3 940
Krótkoterminowe	7 488	6 629	8 154	40 869	44 988	46 908
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	11 966	12 816	13 737	14 713	16 336	17 341
Długoterminowe	11 966	12 816	13 737	14 713	16 336	17 341
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0

Tabela 20. Pozostałe inwestycje – pasywa – podział na sektory (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pozostałe inwestycje – pasywa	532 897	550 159	571 071	616 832	692 389	774 417
Narodowy Bank Polski	38 512	47 284	52 771	54 660	69 744	88 395
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	31 907	40 472	45 905	47 530	39 975	57 652
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	31 907	40 472	45 905	47 530	39 975	57 652
Pozostałe pasywa zagraniczne	127	0	0	2	2	12
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	127	0	0	2	2	12
Alokacja SDR	6 478	6 812	6 866	7 128	29 767	30 731
Długoterminowe	6 478	6 812	6 866	7 128	29 767	30 731
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	182 729	176 337	162 340	177 804	174 076	185 448
Pozostałe udziały kapitałowe	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	97 555	99 949	89 727	96 035	89 887	102 066
Długoterminowe	91 617	92 456	80 423	87 204	82 836	94 997
Krótkoterminowe	5 938	7 493	9 304	8 831	7 051	7 069
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	78 933	70 701	68 397	76 792	83 293	80 755
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	78 933	70 701	68 397	76 792	83 293	80 755
Pozostałe pasywa zagraniczne	6 241	5 687	4 216	4 977	896	2 627
Długoterminowe	2 307	1 492	889	1 720	180	253
Krótkoterminowe	3 934	4 195	3 327	3 257	716	2 374
Sektor rządowy	86 240	85 509	81 627	110 033	138 407	157 819
Otrzymane kredyty handlowe	83	44	72	208	241	312
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	83	44	72	208	241	312
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	85 791	85 219	81 302	102 922	132 777	153 546
Długoterminowe	85 791	85 219	81 302	102 922	132 777	153 546
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Pozostałe pasywa zagraniczne	366	246	253	6 903	5 389	3 961
Długoterminowe	365	246	253	6 903	5 389	3 961
Krótkoterminowe	1	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	225 416	241 029	274 333	274 335	310 162	342 755
Pozostałe udziały kapitałowe	284	439	942	530	719	965
Długoterminowe	284	439	942	530	719	965
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Otrzymane kredyty handlowe	66 279	72 658	75 131	77 623	97 493	112 417
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	66 279	72 658	75 131	77 623	97 493	112 417
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	152 120	161 169	185 117	183 955	199 093	218 232
Długoterminowe	135 035	142 776	156 714	161 972	172 108	189 360
Krótkoterminowe	17 085	18 393	28 403	21 983	26 985	28 872
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Pozostałe pasywa zagraniczne	4 635	4 521	10 737	9 638	9 982	8 089
Długoterminowe	1 008	1 970	6 541	6 696	5 166	1 922
Krótkoterminowe	3 627	2 551	4 196	2 942	4 816	6 167
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2 098	2 242	2 406	2 589	2 875	3 052
Długoterminowe	2 098	2 242	2 406	2 589	2 875	3 052
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0

Tabela 21. Sektor rządowy i samorządowy (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sektor rządowy i samorządowy						
Aktywa	52 815	59 406	62 484	76 159	73 499	70 400
Inwestycje bezpośrednie	539	583	590	591	778	1 187
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	539	583	590	591	778	1 187
Inwestycje portfelowe	0	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	51 080	56 483	60 665	73 761	69 484	69 204
Pozostałe udziały kapitałowe	3 301	3 331	5 966	14 247	14 353	14 759
Udzielone kredyty handlowe	564	4 903	8 107	13 990	22 168	33 058
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	1 582	1 912	1 924	1 957	2 079	2 248
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	0	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa zagraniczne	45 633	46 337	44 668	43 567	30 884	19 139
Pochodne instrumenty finansowe	1 196	2 340	1 229	1 807	3 237	9
Pasywa	510 157	488 572	437 757	447 225	413 801	431 404
Inwestycje portfelowe	423 917	403 063	356 130	337 192	275 394	273 585
Udziałowe papiery wartościowe	67	67	67	67	67	67
Dłużne papiery wartościowe	423 850	402 996	356 063	337 125	275 327	273 518
Długoterminowe papiery dłużne	423 849	402 995	356 062	336 198	275 322	273 518
Obligacje na rynku krajowym	201 387	193 000	162 135	142 936	114 056	123 971
Obligacje na rynkach zagranicznych	222 462	209 995	193 927	193 262	161 266	149 547
Instrumenty rynku pieniężnego	1	1	1	927	5	0
Pozostałe inwestycje	86 240	85 509	81 627	110 033	138 407	157 819
Otrzymane kredyty handlowe	83	44	72	208	241	312
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	85 791	85 219	81 302	102 922	132 777	153 546
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0	0
Pozostałe pasywa zagraniczne	366	246	253	6 903	5 389	3 961
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	0
Netto	-457 342	-429 166	-375 273	-371 066	-340 302	-361 004
Inwestycje bezpośrednie	539	583	590	591	778	1 187
Inwestycje portfelowe	-423 917	-403 063	-356 130	-337 192	-275 394	-273 585
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	-423 850	-402 996	-356 063	-337 125	-275 327	-273 518
Długoterminowe papiery dłużne	-423 849	-402 995	-356 062	-336 198	-275 322	-273 518
Instrumenty rynku pieniężnego	-1	-1	-1	-927	-5	0
Pozostałe inwestycje	-35 160	-29 026	-20 962	-36 272	-68 923	-88 615
Pozostałe udziały kapitałowe	3 301	3 331	5 966	14 247	14 353	14 759
Kredyty handlowe	481	4 859	8 035	13 782	21 927	32 746
Pozostałe kredyty i pożyczki	-84 209	-83 307	-79 378	-100 965	-130 698	-151 298
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty/depozyty	0	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa/pasywa zagraniczne	45 267	46 091	44 415	36 664	25 495	15 178
Pochodne instrumenty finansowe	1 196	2 340	1 229	1 807	3 237	9

Tabela 22. Monetarne instytucje finansowe (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)						
Aktywa	68 704	85 316	86 132	105 731	126 422	223 973
Inwestycje bezpośrednie	1 204	631	856	1 759	2 568	3 299
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	1 204	631	855	1 759	2 560	3 298
Instrumenty dłużne	0	0	1	0	8	1
Inwestycje portfelowe	9 288	14 456	16 270	28 015	26 800	43 018
Udziałowe papiery wartościowe	621	682	1 044	1 346	1 054	936
Dłużne papiery wartościowe	8 667	13 774	15 226	26 669	25 746	42 082
Długoterminowe papiery dłużne	8 667	13 774	15 226	26 669	25 684	31 462
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	62	10 620
Pozostałe inwestycje	47 676	61 046	58 008	57 672	74 146	143 704
Pozostałe udziały kapitałowe	45	47	47	39	81	82
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	17 426	22 343	25 161	24 846	27 463	33 622
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	28 840	36 521	28 968	26 645	38 306	95 385
Pozostałe aktywa zagraniczne	1 365	2 135	3 832	6 142	8 296	14 615
Pochodne instrumenty finansowe	10 536	9 183	10 998	18 285	22 908	33 952
Pasywa	354 528	346 734	323 401	327 990	383 688	373 150
Inwestycje bezpośrednie	101 014	89 060	77 738	61 132	95 752	68 141
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	100 993	89 053	77 658	61 050	95 590	68 004
Instrumenty dłużne	21	7	80	82	162	137
Inwestycje portfelowe	60 915	70 811	71 745	66 544	83 244	74 690
Udziałowe papiery wartościowe	38 157	36 985	31 880	18 601	35 152	21 124
Dłużne papiery wartościowe	22 758	33 826	39 865	47 943	48 092	53 566
Długoterminowe papiery dłużne	22 758	33 826	39 865	47 820	48 092	53 566
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	123	0	0
Pozostałe inwestycje	182 729	176 337	162 340	177 804	174 076	185 448
Pozostałe udziały kapitałowe	0	0	0	0	0	0
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	97 555	99 949	89 727	96 035	89 887	102 066
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	78 933	70 701	68 397	76 792	83 293	80 755
Pozostałe pasywa zagraniczne	6 241	5 687	4 216	4 977	896	2 627
Pochodne instrumenty finansowe	9 870	10 526	11 578	22 510	30 616	44 871
Netto	-285 824	-261 418	-237 269	-222 259	-257 266	-149 177
Inwestycje bezpośrednie	-99 810	-88 429	-76 882	-59 373	-93 184	-64 842
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	-99 789	-88 422	-76 803	-59 291	-93 030	-64 706
Instrumenty dłużne	-21	-7	-79	-82	-154	-136
Inwestycje portfelowe	-51 627	-56 355	-55 475	-38 529	-56 444	-31 672
Udziałowe papiery wartościowe	-37 536	-36 303	-30 836	-17 255	-34 098	-20 188
Dłużne papiery wartościowe	-14 091	-20 052	-24 639	-21 274	-22 346	-11 484
Długoterminowe papiery dłużne	-14 091	-20 052	-24 639	-21 151	-22 408	-22 104
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	-123	62	10 620
Pozostałe inwestycje	-135 053	-115 291	-104 332	-120 132	-99 930	-41 744
Pozostałe udziały kapitałowe	45	47	47	39	81	82
Pozostałe kredyty i pożyczki	-80 129	-77 606	-64 566	-71 189	-62 424	-68 444
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty/depozyty	-50 093	-34 180	-39 429	-50 147	-44 987	14 630
Pozostałe aktywa/pasywa zagraniczne	-4 876	-3 552	-384	1 165	7 400	11 988
Pochodne instrumenty finansowe	666	-1 343	-580	-4 225	-7 708	-10 919

Tabela 23. Pozostałe sektory (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pozostałe sektory						
Aktywa	478 787	485 202	509 009	566 025	675 098	706 734
Inwestycje bezpośrednie	252 732	249 460	259 388	283 391	320 000	356 500
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	100 177	87 645	80 433	82 596	91 173	106 018
Instrumenty dłużne	152 555	161 815	178 955	200 795	228 827	250 482
Inwestycje portfelowe	114 380	119 169	128 547	108 802	134 796	115 811
Udziałowe papiery wartościowe	77 936	78 397	85 264	62 978	88 971	70 309
Dłużne papiery wartościowe	36 444	40 772	43 283	45 824	45 825	45 502
Długoterminowe papiery dłużne	36 281	40 490	42 974	45 573	45 623	42 319
Instrumenty rynku pieniężnego	163	282	309	251	202	3 183
Pozostałe inwestycje	106 610	108 065	113 642	163 861	192 211	213 947
Pozostałe udziały kapitałowe	3 237	2 853	3 098	2 854	4 100	3 404
Udzielone kredyty handlowe	64 937	65 634	65 773	73 056	86 142	100 423
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	6 217	7 434	8 349	8 321	9 183	10 403
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	11 461	11 174	12 246	21 435	28 347	31 528
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	11 966	12 816	13 737	14 713	16 336	17 341
Pozostałe aktywa zagraniczne	8 792	8 154	10 439	43 482	48 103	50 848
Pochodne instrumenty finansowe	5 065	8 508	7 432	9 971	28 091	20 476
Pasywa	1 287 575	1 350 440	1 447 637	1 523 900	1 728 339	1 866 216
Inwestycje bezpośrednie	886 327	940 097	1 011 078	1 088 124	1 221 954	1 342 676
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	542 502	573 343	640 333	684 581	771 866	833 730
Instrumenty dłużne	343 825	366 754	370 745	403 543	450 088	508 946
Inwestycje portfelowe	173 550	167 180	159 308	156 402	176 803	158 552
Udziałowe papiery wartościowe	162 656	156 046	147 397	142 754	154 990	138 053
Dłużne papiery wartościowe	10 894	11 134	11 911	13 648	21 813	20 499
Długoterminowe papiery dłużne	10 873	11 096	11 871	13 646	21 808	20 464
Instrumenty rynku pieniężnego	21	38	40	2	5	35
Pozostałe inwestycje	225 416	241 029	274 333	274 335	310 162	342 755
Pozostałe udziały kapitałowe	284	439	942	530	719	965
Otrzymane kredyty handlowe	66 279	72 658	75 131	77 623	97 493	112 417
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	152 120	161 169	185 117	183 955	199 093	218 232
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2 098	2 242	2 406	2 589	2 875	3 052
Pozostałe aktywa/pasywa zagraniczne	4 635	4 521	10 737	9 638	9 982	8 089
Pochodne instrumenty finansowe	2 282	2 134	2 918	5 039	19 420	22 233
Netto	-808 788	-865 238	-938 628	-957 875	-1 053 241	-1 159 482
Inwestycje bezpośrednie	-633 595	-690 637	-751 690	-804 733	-901 954	-986 176
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	-442 325	-485 698	-559 900	-601 985	-680 693	-727 712
Instrumenty dłużne	-191 270	-204 939	-191 790	-202 748	-221 261	-258 464
Inwestycje portfelowe	-59 170	-48 011	-30 761	-47 600	-42 007	-42 741
Udziałowe papiery wartościowe	-84 720	-77 649	-62 133	-79 776	-66 019	-67 744
Dłużne papiery wartościowe	25 550	29 638	31 372	32 176	24 012	25 003
Długoterminowe papiery dłużne	25 408	29 394	31 103	31 927	23 815	21 855
Instrumenty rynku pieniężnego	142	244	269	249	197	3 148
Pozostałe inwestycje	-118 806	-132 964	-160 691	-110 474	-117 951	-128 808
Pozostałe udziały kapitałowe	2 953	2 414	2 156	2 324	3 381	2 439
Kredyty handlowe	-1 342	-7 024	-9 358	-4 567	-11 351	-11 994
Pozostałe kredyty i pożyczki	-145 903	-153 735	-176 768	-175 634	-189 910	-207 829
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty/depozyty	11 461	11 174	12 246	21 435	28 347	31 528
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	9 868	10 574	11 331	12 124	13 461	14 289
Pozostałe aktywa/pasywa zagraniczne	4 157	3 633	-298	33 844	38 121	42 759
Pochodne instrumenty finansowe	2 783	6 374	4 514	4 932	8 671	-1 757

Tabela 24. Narodowy Bank Polski (mln zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Narodowy Bank Polski						
Aktywa	394 497	439 896	487 788	579 890	674 346	733 958
Inwestycje portfelowe	0	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	139	144	145	170	183	202
Pozostałe udziały kapitałowe	137	142	143	168	170	174
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	0	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa zagraniczne	2	2	2	2	13	28
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	0
Oficjalne aktywa rezerwowe	394 358	439 752	487 643	579 720	674 163	733 756
Złoto monetarne	14 942	19 928	42 519	52 253	54 844	58 650
SDR	1 490	1 553	1 541	1 601	24 057	24 894
Pozycja rezerwowa w MFW	1 846	3 223	3 686	5 239	5 911	6 336
Należności w walutach wymiennalnych	376 080	415 048	439 897	520 627	589 351	643 876
Rachunki bieżące i depozyty	68 730	85 857	84 936	103 062	82 560	127 787
Dłużne papiery wartościowe	307 350	329 191	354 961	417 565	506 791	516 089
Pozostałe należności	0	0	0	0	0	0
Pasywa	38 512	47 284	52 771	54 660	69 744	88 395
Inwestycje portfelowe	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	38 512	47 284	52 771	54 660	69 744	88 395
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	31 907	40 472	45 905	47 530	39 975	57 652
Pozostałe pasywa zagraniczne	127	0	0	2	2	12
Alokacja SDR	6 478	6 812	6 866	7 128	29 767	30 731
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	0
Netto	355 985	392 612	435 017	525 230	604 602	645 563
Inwestycje portfelowe	0	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	-38 373	-47 140	-52 626	-54 490	-69 561	-88 193
Pozostałe udziały kapitałowe	137	142	143	168	170	174
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	-31 907	-40 472	-45 905	-47 530	-39 975	-57 652
Pozostałe aktywa/pasywa zagraniczne	-125	2	2	0	11	16
Alokacja SDR	-6 478	-6 812	-6 866	-7 128	-29 767	-30 731
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	0
Oficjalne aktywa rezerwowe	394 358	439 752	487 643	579 720	674 163	733 756

Tabela 25. Wybrane wskaźniki

	Jednostka	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
1	Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – netto Produkt krajowy brutto	%	-60,1	-54,8	-48,7	-43,9	-39,8	-33,3
2	Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – aktywa Produkt krajowy brutto	%	50,0	50,4	49,9	56,8	58,9	56,4
3	Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – pasywa Produkt krajowy brutto	%	110,1	105,3	98,6	100,7	98,6	89,6
4	Zadłużenie zagraniczne Produkt krajowy brutto	%	67,0	64,3	58,8	60,7	56,5	53,0
5	Zadłużenie zagraniczne krótkoterminowe Zadłużenie zagraniczne ogółem	%	21,9	23,1	25,7	26,1	28,0	30,1
6	Zadłużenie zagraniczne krótkoterminowe Produkt krajowy brutto	%	14,7	14,9	15,1	15,9	15,8	15,9
7	Zadłużenie zagraniczne krótkoterminowe Oficjalne aktywa rezerwowe	%	74,0	71,6	71,1	63,9	61,8	66,8
8	Zadłużenie zagraniczne netto Produkt krajowy brutto	%	28,0	24,0	19,3	14,5	9,5	6,8
9	Zadłużenie zagraniczne ogółem Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – pasywa	%	60,9	61,1	59,6	60,3	57,3	59,1
A	Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – netto	mln zł	-1 195 969	-1 163 210	-1 116 153	-1 025 970	-1 046 207	-1 024 100
B	Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – aktywa	mln zł	994 803	1 069 820	1 145 413	1 327 805	1 549 365	1 735 065
C	Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – pasywa	mln zł	2 190 772	2 233 030	2 261 566	2 353 775	2 595 572	2 759 165
D	Zadłużenia zagraniczne ogółem	mln zł	1 333 961	1 364 437	1 348 793	1 418 643	1 487 152	1 630 118
E	Zadłużenia zagraniczne długoterminowe	mln zł	1 042 303	1 049 365	1 002 089	1 048 012	1 070 306	1 139 716
F	Zadłużenia zagraniczne krótkoterminowe	mln zł	291 658	315 072	346 704	370 631	416 846	490 402
G	Produkt krajowy brutto	mln zł	1 989 835	2 121 555	2 293 199	2 337 672	2 631 302	3 078 325
H	Oficjalne aktywa rezerwowe	mln zł	394 358	439 752	487 643	579 720	674 163	733 756
I	Zadłużenie zagraniczne netto	mln zł	558 094	508 887	442 998	339 732	250 107	208 307
J	Kurs średni EUR w okresie	PLN	4,2576	4,2623	4,2980	4,4448	4,5674	4,6869
K	Kurs EUR na koniec okresu	PLN	4,1709	4,3000	4,2585	4,6148	4,5994	4,6899

Rozdział 7

Słownik pojęć stosowanych w opracowaniu

Słownik pojęć stosowanych w opracowaniu

Aktywa zagraniczne (polskie inwestycje za granicą) – należności finansowe podmiotów krajowych (rezydentów) od podmiotów zagranicznych (nierezydentów) obejmujące zarówno instrumenty dłużne, jak i niedłużne. Do instrumentów dłużnych zalicza się: gotówkę zagraniczną, lokaty w bankach za granicą, kredyty udzielone nierezydentom, dłużne papiery wartościowe, kredyty handlowe udzielone nierezydentom, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe oraz pozostałe należności od podmiotów zagranicznych. Instrumenty niedłużne obejmują: akcje i inne formy udziałów kapitałowych, pozostałe udziały kapitałowe oraz pochodne instrumenty finansowe. Aktywa zagraniczne przedstawiane są w podziale na rodzaje inwestycji: tj. inwestycje bezpośrednie, inwestycje portfelowe, pozostałe inwestycje, instrumenty pochodne oraz aktywa rezerwowe.

Bilans płatniczy – statystyczne zestawienie obrotów z zagranicą, które dla określonego okresu, w usystematyzowany sposób prezentuje transakcje gospodarcze zrealizowane przez Polskę z resztą świata (tzn. między rezydentami a nierezydentami). Bilans płatniczy jest prezentowany z uwzględnieniem rachunku bieżącego, rachunku kapitałowego i finansowego oraz salda błędów i opuszczeń. Obowiązujące międzynarodowe standardy metodologiczne statystyki bilansu płatniczego zostały określone w *Balance of Payments and International Investment Position Manual 6th edition*, przygotowanym przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy.

Dłużne papiery wartościowe – papiery wartościowe przynoszące ich posiadaczowi z góry określony dochód. Dłużny papier wartościowy stanowi dowód wiarygodności, stwierdzający prawo jego posiadacza do otrzymania od wystawcy w określonym terminie i trybie zwrotu pożyczki (wykupu papieru) oraz określonego dochodu w postaci odsetek, płatnych w regularnych okresach, lub premii. Do dłużnych papierów wartościowych zalicza się:

1. długoterminowe papiery dłużne (o pierwotnym terminie wykupu powyżej 1 roku) emitowane przez rządy i samorządy terytorialne, banki i przedsiębiorstwa, w tym:
 - a) obligacje zwykłe ze stałym lub zmiennym kuponem;
 - b) obligacje zerokuponowe;
 - c) obligacje zerokuponowe powstałe w wyniku zamiany obligacji zwykłych na serię obligacji zerokuponowych o terminach zapadalności odpowiadających terminom wypłat odsetek (tzw. *strips*);
 - d) obligacje przychodowe;
 - e) obligacje zamienne na akcje, obligacje z opcją wcześniejszego wykupu i inne typy obligacji z wbudowanymi instrumentami pochodnymi (tzn. takimi, które nie mogą być przedmiotem samodzielnego obrotu);
 - f) obligacje bez określonego terminu zapadalności (ang. *perpetual bonds*);
 - g) listy zastawne;
 - h) weksle długoterminowe;
2. instrumenty rynku pieniężnego (instrumenty dłużne rynku pieniężnego o pierwotnym terminie wykupu do 1 roku włącznie) emitowane przez rząd i samorządy terytorialne, banki i przedsiębiorstwa, np.:

- a) bankowe papiery wartościowe (certyfikaty depozytowe);
 - b) bony pieniężne;
 - c) bony skarbowe (ang. *treasury bills*);
 - d) obligacje do 1 roku włącznie i inne krótkoterminowe papiery dłużne emitowane przez przedsiębiorstwa (ang. *commercial paper*);
 - e) obligacje do 1 roku włącznie i inne krótkoterminowe papiery dłużne emitowane w ramach programów emisji papierów dłużnych, również w przypadku, gdy okres trwania takiego programu wynosi więcej niż 1 rok;
 - f) weksle krótkoterminowe;
3. akcje uprzywilejowane niedające ich posiadaczom prawa do udziału w podziale masy upadłościowej spółki.

Dywidendy – część zysków spółki po opodatkowaniu, wypłacana akcjonariuszom. Wypłata może nastąpić w gotówce, w postaci akcji lub jako połączenie obu form.

Grupę podmiotów powiązanych kapitałowo tworzy podmiot dominujący wraz z podmiotami, w których jest on inwestorem bezpośrednim. Podmioty te są połączone relacją inwestycji bezpośrednich.

Inne podmioty w grupie podmiotów powiązanych kapitałowo to co najmniej dwa podmioty, które znajdują się w tej samej grupie podmiotów powiązanych kapitałowo, a nie są względem siebie podmiotami bezpośredniego inwestowania ani inwestorami bezpośrednimi (udział głosów w organach stanowiących tych podmiotów zarówno bezpośredni, jak i pośredni, o ile występuje, jest niższy niż 10%).

Instrumenty dłużne są to instrumenty finansowe, które stwierdzają istnienie wierzytelności dłużnika wobec podmiotu, który udostępnił mu środki finansowe. W związku z udostępnieniem środków finansowych dłużnik zobowiązuje się w określonym czasie zwrócić całą kwotę oraz zapłacić odsetki z tytułu wykorzystywania pożyczonego kapitału. Instrumenty dłużne zazwyczaj cechuje wysoka płynność i niewielkie ryzyko inwestycyjne. Do instrumentów dłużnych zalicza się: kredyty handlowe, pozostałe kredyty i pożyczki, rachunki bieżące i depozyty, dłużne papiery wartościowe, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, alokację SDR (po stronie pasywów) oraz pozostałe aktywa i pasywa.

Instrumenty rynku pieniężnego (krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe) – dłużne papiery wartościowe z pierwotnym terminem wykupu do 1 roku włącznie.

Inwestor bezpośredni – podmiot, który bezpośrednio lub pośrednio, sam lub razem z innym lub innymi kontrolowanymi przez siebie podmiotami posiada co najmniej 10% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu.

Inwestycje bezpośrednie – transakcje dokonywane przez podmioty będące rezydentami w jednym kraju (inwestorzy bezpośredni) w podmioty (podmioty bezpośredniego inwestowania) będące rezydentami w innym kraju w celu nawiązania długoterminowej relacji i zapewnienia trwałego wpływu inwestora bezpośredniego na podmiot, w który inwestuje. Ten trwały wpływ może mieć miejsce w sytuacji, gdy inwestor bezpośredni posiada bezpośrednio lub pośrednio przynajmniej 10% głosów w organie stanowiącym podmiotu bezpośredniego inwestowania. Do inwestycji bezpośrednich poza inwestycjami w akcje czy inne formy udziałów kapitałowych zalicza się także instrumenty dłużne będące wynikiem

transakcji pomiędzy spółkami z grupy podmiotów powiązanych kapitałowo oraz należności z tytułu posiadanych przez nierezydentów nieruchomości za granicą i zobowiązania z tytułu posiadanych przez nierezydentów nieruchomości w kraju. Do inwestycji bezpośrednich nie wlicza się instrumentów dłużnych będących wynikiem transakcji pomiędzy podmiotami z sektora przedsiębiorstw pośrednictwa finansowego.

Inwestycje portfelowe – inwestycje w papiery wartościowe, które nie są zaliczane do inwestycji bezpośrednich ani do aktywów rezerwowych. Inwestycje portfelowe obejmują udziałowe i dłużne papiery wartościowe.

Kapitał w tranzycie – kapitał transferowany z zagranicy do podmiotu specjalnego przeznaczenia zarejestrowanego w kraju i dalej transferowany przez ten podmiot za granicę w celu optymalizacji inwestycji dokonywanych w innym kraju. Jeśli pomiędzy spółkami występują powiązania kapitałowe spełniające wymogi inwestycji bezpośrednich, zaliczany jest on do tych inwestycji. W bilansie płatniczym oraz w międzynarodowej pozycji inwestycyjnej rejestrowany jest on w tej samej wysokości jako wzrost aktywów inwestycji bezpośrednich i jako wzrost pasywów inwestycji bezpośrednich.

Kredyty handlowe – stany należności i zobowiązań z tytułu udzielonych i otrzymanych zaliczek oraz odroczonej płatności w imporcie i eksporcie towarów oraz usług.

Kredyty i pożyczki od podmiotów powiązanych kapitałowo (tzw. *intercompany loans*) – są to kredyty i pożyczki pomiędzy podmiotami z grupy podmiotów powiązanych kapitałowo. Po stronie pasywów obejmują stany kredytów i pożyczek zaciągniętych przez rezydentów u nierezydentów. Po stronie aktywów obejmują kredyty i pożyczki udzielone przez rezydentów nierezydentom.

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – zestawienie statystyczne stanów zagranicznych aktywów i pasywów finansowych na koniec danego okresu sprawozdawczego. Saldo międzynarodowej pozycji inwestycyjnej informuje o tym, czy dany kraj jest wierzycielem, czy dłużnikiem netto. Aktywa i pasywa zagraniczne prezentuje się z uwzględnieniem podziału na rodzaje instrumentów finansowych oraz sektory gospodarki narodowej.

Monetarne instytucje finansowe (MIF) – instytucje finansowe, których działalność polega na przyjmowaniu depozytów lub bliskich substytutów depozytów od podmiotów innych niż monetarne instytucje finansowe oraz udzielaniu kredytów i (lub) inwestowaniu w papiery wartościowe na własny rachunek. W Polsce do MIF zalicza się banki.

Nierezydent (inwestor zagraniczny) – osoba fizyczna lub prawna mająca centrum zainteresowania ekonomicznego poza danym obszarem gospodarczym.

Obligacje (długoterminowe dłużne papiery wartościowe) – dłużne papiery wartościowe z pierwotnym terminem wykupu dłuższym niż 1 rok.

Oficjalne aktywa rezerwowe – to łatwo rozporządzalne, płynne aktywa zagraniczne w walutach obcych, posiadane i w pełni kontrolowane przez władzę monetarną (Narodowy Bank Polski). Aktywa rezerwowe obejmują:

- złoto monetarne,
- SDR (specjalne prawa ciągnięcia),
- pozycję rezerwową w Międzynarodowym Funduszu Walutowym,
- inne aktywa rezerwowe w walutach obcych (gotówka, depozyty łącznie z pożyczkami pod zastaw papierów wartościowych, tzw. *reverse repo*, oraz papiery wartościowe).

Pasywa zagraniczne (zagraniczne inwestycje w Polsce) – zobowiązania finansowe podmiotów krajowych (rezydentów) w stosunku do podmiotów zagranicznych (nierezydentów) obejmujące instrumenty dłużne i niedłużne. Do instrumentów dłużnych zalicza się: depozyty banków zagranicznych w polskich bankach, kredyty otrzymane od nierezydentów, dłużne papiery wartościowe podmiotów krajowych będące w posiadaniu nierezydentów, kredyty handlowe otrzymane od nierezydentów, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, alokację SDR oraz pozostałe zobowiązania w stosunku do podmiotów zagranicznych. Instrumenty niedłużne obejmują: akcje i inne formy udziałów kapitałowych, pozostałe udziały kapitałowe oraz pochodne instrumenty finansowe. Pasywa zagraniczne przedstawiane są w podziale na rodzaje inwestycji, tj. inwestycje bezpośrednie, inwestycje portfelowe, pochodne oraz pozostałe inwestycje.

Pochodne instrumenty finansowe – instrumenty finansowe pochodne wobec innych, prostszych instrumentów, takich jak akcje, obligacje, związane z jakimś towarem, indeksem czy rodzajem aktywów finansowych; dzięki nim możliwy jest obrót ryzykiem niezależnie od instrumentu bazowego. Przykładami instrumentów pochodnych są: swapy, opcje, *futures*, warranty.

Podmiot bezpośredniego inwestowania – podmiot, w którego organie stanowiącym inwestor bezpośredni, bezpośrednio lub pośrednio, sam lub razem z innymi kontrolowanymi przez siebie podmiotami posiada co najmniej 10% głosów. Podmiotem bezpośredniego inwestowania jest także podmiot kontrolowany przez inny podmiot bezpośredniego inwestowania. Przez sprawowanie kontroli należy rozumieć dysponowanie bezpośrednio lub pośrednio więcej niż 50% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu.

Podmiot dominujący w grupie podmiotów powiązanych kapitałowo – podmiot, który wywiera wpływ na inne podmioty, w szczególności taki, który sprawuje nad nimi kontrolę. Przez „sprawowanie kontroli” należy rozumieć dysponowanie bezpośrednio i/lub pośrednio więcej niż 50% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu. Pod pojęciem „wywieranie wpływu” należy rozumieć dysponowanie bezpośrednio i pośrednio co najmniej 10% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu.

Podmioty niepowiązane są to podmioty, które nie przynależą do grupy podmiotów powiązanych kapitałowo.

Podmioty specjalnego przeznaczenia są to podmioty tworzone w celu prowadzenia działalności finansowej na rzecz pozostałych podmiotów z grupy podmiotów powiązanych kapitałowo. Często nie zatrudniają one pracowników ani nie prowadzą żadnej działalności operacyjnej na terenie kraju, w którym się znajdują. Najczęściej wykonywane funkcje przez te podmioty to działalność holdingowa oraz pozyskiwanie kapitału w imieniu i na rzecz innych

podmiotów z grupy kapitałowej. W przypadku tej pierwszej funkcji podmiot specjalnego przeznaczenia jest właścicielem innych podmiotów w grupie i transakcje z jego udziałem dotyczą przede wszystkim udziałów w podmiotach zależnych. Druga z wymienionych funkcji wiąże się z pozyskiwaniem kapitału z emisji papierów wartościowych oraz pozyskiwaniem kapitału z innych źródeł, a następnie przekazywaniem pozyskanych w ten sposób środków innym podmiotom z grupy. Składnikami bilansu takich podmiotów są prawie wyłącznie zagraniczne aktywa i pasywa.

Pozostałe inwestycje – obejmują stany pozostałych aktywów i pasywów finansowych, które nie są ujęte w inwestycjach bezpośrednich, inwestycjach portfelowych lub oficjalnych aktywach rezerwowych. Pozostałe inwestycje zawierają: pozostałe udziały kapitałowe, kredyty handlowe, kredyty i pożyczki, rachunki bieżące i depozyty, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, alokację SDR (tylko po stronie pasywów) oraz pozostałe aktywa i pasywa zagraniczne.

Pozostałe kredyty i pożyczki – kategoria ta obejmuje należności oraz zobowiązania z tytułu wykorzystanych i niespłaconych kredytów i pożyczek zagranicznych z wyłączeniem kredytów handlowych oraz kredytów od podmiotów powiązanych kapitałowo (z wyłączeniem sektora bankowego).

Reinwestycje zysków – jest to przypadająca na inwestora bezpośredniego ta część zysku, która pozostaje po wypłaceniu dywidendy, w podmiocie bezpośredniego inwestowania i jest przeznaczona na jego rozwój. Zgodnie z metodyką OECD i MFW reinwestycje zysków wyliczane są na bazie netto, tj. po odjęciu strat.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są tworzone głównie przez instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne w celu zabezpieczenia środków na wypłaty świadczeń posiadaczom polis lub beneficjentom.

Rezydent – osoba fizyczna lub prawna mająca centrum zainteresowania ekonomicznego na danym obszarze gospodarczym. W statystyce bilansu płatniczego grupuje się rezydentów wg następujących sektorów: władza monetarna (Narodowy Bank Polski), sektor rządowy (obejmujący rząd centralny i samorządy terytorialne), monetarne instytucje finansowe oraz pozostałe sektory (obejmujące głównie przedsiębiorstwa).

Rodzaj powiązania kapitałowego – relacje między podmiotami krajowymi a nierezydentami. Rozróżniamy cztery rodzaje powiązań kapitałowych:

- inwestor bezpośredni,
- podmiot bezpośredniego inwestowania,
- inne podmioty w grupie podmiotów powiązanych kapitałowo,
- podmioty niepowiązane.

Zadłużenie zagraniczne (brutto), na koniec danego okresu, jest kwotą nieuregulowanych i rzeczywiście istniejących zobowiązań (nie warunkowych), które wymagają spłaty kapitału i/lub odsetek przez dłużnika w jakimś momencie w przyszłości, a które są należne nierezydentom od rezydentów.

Spis tabel

Tabela 1. Aktywa zagraniczne w mld zł	21
Tabela 2. Inwestycje bezpośrednie – aktywa w mld zł	22
Tabela 3. Inwestycje portfelowe – aktywa w mld zł	23
Tabela 4. Pozostałe inwestycje – aktywa w mld zł	26
Tabela 5. Pasywa zagraniczne w mld zł	28
Tabela 6. Inwestycje bezpośrednie – pasywa w mld zł	30
Tabela 7. Inwestycje portfelowe – pasywa w mld zł	31
Tabela 8. Pozostałe inwestycje – pasywa w mld zł	33
Tabela 9. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – aktywa w %	36
Tabela 10. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – pasywa w %	37
Tabela 11. Zadłużenie zagraniczne netto Polski w mld zł	40

Spis wykresów

Wykres 1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (MPI) w relacji do PKB	10
Wykres 2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w podziale na sektory	11
Wykres 3. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w 2022 r. w podziale na sektory w relacji do PKB	11
Wykres 4. Narodowy Bank Polski	12
Wykres 5. Monetarne instytucje finansowe	13
Wykres 6. Sektor rządowy i samorządowy	15
Wykres 7. Pozostałe sektory	16
Wykres 8. Pozostałe sektory – międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w podziale na kategorie funkcjonalne	17
Wykres 9. Aktywa zagraniczne	21
Wykres 10. Inwestycje bezpośrednie – aktywa	22
Wykres 11. Inwestycje portfelowe – aktywa	24
Wykres 12. Pozostałe inwestycje – aktywa	26
Wykres 13. Pasywa zagraniczne	28
Wykres 14. Inwestycje bezpośrednie – pasywa	29
Wykres 15. Inwestycje portfelowe – pasywa	30
Wykres 16. Pozostałe inwestycje – pasywa	34
Wykres 17. Zadłużenie zagraniczne netto i międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto Polski w relacji do PKB	41
Wykres 18. Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB w 2022 r.	44
Wykres 19. Struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej bez OAR – aktywa w 2022 r.	45
Wykres 20. Struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – pasywa w 2022 r.	46

nbp.pl

